Proceedings of the Eleventh Session of the Assam Legislative Assembly assembled after the Second General Election under the Sovereign Democratic Republican Constitution of India

The Assembly met in the Assembly Chamber, Shillong at 10 A. M. on Saturday, the 25th February, 1961

PRESENT

Shri Mahendra Mohan Choudhury, B. L., Speaker in the Chair, six Ministers, three Deputy Ministers and seventy-seven Members.

QUESTIONS AND ANSWERS

STARRED QUESTIONS

(To which oral answers were given)

Creation of an Education Subdivision for the Eastern Part of Dibrugarh Subdivision

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA (Saikhowa) asked :

*2. Will the Minister-in-charge of Education be pleased to state—

(*a*) Whether an Education Subdivision was created for the Eastern part of Dibrugarh Subdivision and a Deputy Inspector of Schools had been posted with Headquarters at Tinsukia ?

(*b*) Whether it is a fact that no School Board has been formed for Tinsukia as yet and this Education Subdivision will function without a School Board ?

(*c*) Whether it is a fact that the Deputy Inspector posted at Tinsukia is senior to that of the Deputy Inspector at Dibrugarh in service ?

Shri RADHIKA RAM DAS (Deputy Minister, Education) replied :

2.(*a*)—Yes.

(*b*)—Yes, no School Board has been formed for Tinsukia which for the present will be administered by the School Board, Dibrugarh.

(*c*)—Yes.

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA (Saikhowa) : Sir, the Deputy Inspector posted at Tinsukia is senior to that of the Deputy Inspector posted at Dibrugarh. Why then the status of the senior Deputy Inspector has been reduced to the status of Additional Deputy Inspector who had to recommend only the subject matters to the Secretary School Board at Dibrugarh.

Shri RADHIKA RAM DAS (**Deputy Minister, Education**) : The Deputy Inspector wanted to go to Dibrugarh subdivision from North Lakhimpur but as there was no vacancy at Dibrugarh he was posted at Tinsukia. Afterwards he has been transferred to Sibsagar but due to the census work the transfer has not been effected.

Shri PROBHAT NARAYAN CHOUDHURY (Nalbari-East) : Whether the Deputy Inspector has been made the Secretary of the Dibrugarh school Board ?

Shri RADHIKA RAM DAS : No.

Shri PROBHAT NARAYAN CHOUDHURY : Why then in Section 17 of the Assam Basic Education Act, it is stated that the Deputy Inspector of Schools for the region, by virtue of his office, who shall be the Secretary of the School Board.

Shri RADHIKA RAM DAS : It is stated the Deputy Inspector of region and not Deputy Inspectors of regions.

Shri BHUBAN CHADRA PRADHANI (Golokganj) : What is the policy in regard to the area for the Subdivision of the school Board-whether it is in conformity with the Civil Subdivisions or something else ?

Shri RADHIKA RAM DAS : Generally in conformity with the Civil Subdivisions but in some cases educational subdivision have also been created.

Shri BHUBAN CHANDRA PRADHANI : What are those cases ?

Shri RADHIKA RAM DAS : As in the case of Morigaon.

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA : In posting the Deputy Inspector of Tinsukia whether his seniority was considered ?

Shri RADHIKA RAM DAS : No, he was given the option that he might go to Tinsukia or remain at North Lakhimpur. He first agreed and then made the representation.

Shri MOHI KANTA DAS (Barchalla) : In view of the fact that Tezpur subdivision is 140 miles in length intervened by different rivers, do not the Government consider it necessary to create an.ther subdivisional School Board ?

Mr. SPEAKER : That question does not arise here.

Shri PROBHAT NARAYAN CHOUDHURY (**Nalbari-East**) : How many times the Education Department submitted proposal to the Finance for the creation of new School Boards ?

Shri RADHIKA RAM DAS (**Deputy Minister, Education**): I can not reply to this question.

Shri HIRA LAL PATWARI (Panery) : What is the basic policy of the Govt. for nominating members of the school boards ?

Mr. SPEAKER : How that question arise ?

Shri RAM NATH SARMA (Lumding) : Why this particular Deputy Inspector of school was given option either to join at Tinsukia or at North Lakhimpur ?

Shri RADHIKA RAM DAS : He was at North Lakhimpur and he wanted to come to Dibrugarh. But as there was no vacancy at Dibrugarh he was given the option to join Tinsukia.

Shri MOHI KANTA DAS (Barchella) : Whether his seniority will be counted by transferring him to Sibsagar ?

Shri RADHIKA RAM DAS : Yes.

Shri PROBHAT NARAYAN CHOUDHURY : What is the basis for appointment of Deputy Inspectors ?

Shri RADHIKA RAM DAS : I cannot answer this question now.

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) : The object is to strengthen the Inspectorrate.

Unstarred Questions

(To which answers were laid on the table)

Number of Weaving Demonstrators in Dibrugarh Subdivision

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA (Saikhowa) asked :

4. Will the Minister-in-charge of Sericulture and Weaving be pleased to state—

(*a*) The number of Weaving Inspectors posted in Dibrugarh Subdivision with their respective Headquarters and their jurisdiction ?

(*b*) The number of Weaving Demonstrators posted in Dibrugarh Subdivision with their respective Headquarters and their jurisdiction ?

(*c*) Whether it is a fact that the area covered by Kakapathar Anchalik Panchayat, *i e.*, the area covered by Saikhowa, Doom-Dooma and Buridihing Mauzas is not covered by the jurisdiction of a Weaving Demonstrator ?

(*d*) Whether it is a fact that the area covered by Hapjan Anchalik Panchayat, *i. e.*, the area covered by Hapjan, Tingrai and Rongora Mauzas is not also covered by the jurisdiction of a Weaving Demonstrator ?

(*e*) Whether it is a fact that a Weaving Demonstrator has not yet been posted within the area covered by Panitola Anchalik Panchayat, *i. e.*, Bogdung, Gharbandi and Chabua Pulunga Mauzas ?

(*f*) Whether any Weaving Demonstrator has yet been posted within the Lahoal Anchalik Panchayat, *i. e.*, the area covered by Rohmoria, Lahoal and Moderkhat Mauzas ?

(*g*) Whether Government propose to post at least one weaving demonstrator in each of the Anchalik Panchayats in Dibrugarh Subdivision fixing his headquarters at the headquarters of a Anchalik Panchayat ?

Shri MAHENDRA NATH HAZARIKA (Minister-in-charge of Sericulture and Weaving) replied :

4. (*a*)—Their is one Co-operative Weaving Inspector with Headquarters at Dibrugarh having jurisdiction over the whole of Dibrugarh Subdivision.

(*b*)—There are 17 Weaving Demonstrators in the Dibrugarh Subdivision having their headquarters at the places named below :

Dibrugarh	3
Chabua	1
Tinsukia	1
Naharkatia	1
Halaguri-Gandhlia	1
Khowang	1
Dhemaji	1
Naharani	1
Digboi	1
Tengakhat	1
Sisir Bargaon	1
Kathalguri	1
Madarkhat	1
Na-Sadiya	1
Margherita	1

Out of 3 Weaving Demonstrators posted at Dibrugarh one is attached to the Chahmazdoor Sangha, Dibrugarh, another is a 'Jacquard' Weaving Demonstrator meant for the entire District of Lakhimpur for fitting up of dobbies, jacquards and take-up attachments, while the other is entrusted with circle work. The Weaving Demonstrator at Digboi is attached to the Siksha Prachar Samity, Digboi.

The jurisdiction of the Weaving Demonstrators normally extends over an area of 10 miles radius from their respective Headquarters. They are also at times allowed to work beyond their jurisdiction according to the exigencies of the work

(*c*)—Yes.

(*d*)—The Weaving Demonstrators posted at Tinsukia covers some of the areas falling under the Hapjan Anchalik Panchayat, *i. e.*, the areas covered by Hapjan, Tingrai and Rongora Mauzas.

(*e*)—No. A Weaving Demonstrator has been posted at Chabua, *i. e.*, within the area covered by Panitola Anchalik Panchayat, *i. e.*, the area covered by Bogdung, Gharbandi and Chabua Pulunga Mauzas.

(*f*)—Yes. There is already a Weaving Demonstrator with the Headquarters at Madarkhat within the Lahoal Anchalik Panchayat, *i. e.*, the area covered by Rohmoria, Lahoal and Moderkhat Mauzas.

(*g*)—This will be considered in the light of expansion and development of the industry in the areas covered by the Anchalik Panchayats.

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA (Saikhowa) : চাৰ, ডিব্ৰুগড় মহকুমাৰ কাক শঠাৰ অঞ্চলৰ পূবৰ গাওঁ সমূহত পাচখন মহিলা সমিতিক Flyshuttle দিয়া হৈছে কিন্তু তাত Weaving demonstrator নোহোৱাৰ কাৰণে কাম অচল হৈ পৰি আছে সেইটো চৰকাৰে জানেনে ?

Shri KAMAKHYA PROSAD TRIPATHI (**Minister, Cottage Industries**) : Sir, the question of placing Weaving Demonstrators is determined on the basis of actual requirement and as soon as the requirement is indicated, naturally it would be considered.

Shri KARKA CHANDRA DALEY [**North Lakhimpur (Reserved for Scheduled Tribes)**]: Weaving Demonstratorক quatrer দিয়া হয় নেকি ?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI : মই তাৰ উত্তৰ দিব নোৱাৰিম ।

Shri MOHIKANTA DAS (Barchalla) : Is it not the policy of the Government to post at least one Demonstrator in each Anchalik Panchayat ?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI As I said, it is determined according to the necessity. As soon as we find that there is sufficient work load we post a Demonstrator. All Anchalik Panchayats do not feel the necessity of Weaving Demonstrators.

Shri PHANI BORA (Nowgong) : The Minister has said that every Anchalik Panchayat may not feel the necessity of a Weaving Demonstrator. I want to ask the Minister who will determine the necessity of a Demonstrator in a particular Anchalik Panchayat ?

Shri KAMAKHAYA PRASAD TRIPATHI : We have an Inspector who goes round all the Anchalik Panchayat and if the people demand for the posting of a Demonstrator, it is considered.

Shri MOHIKANTA DAS (Barchalla): In view of the fact that different phases of programmes are going on in each Anchalik Panchayat, do not the Government consider the necessity of posting at least one Weaving Demonstrator in each Anchalik Panchayat ?

Shri KAMAKHAYA PROSAD TRIPATHI (**Minister, Industries**): I have already said that as soon as a demand is placed it is considerad.

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA (Saikhowa) : যিবিলাক আঞ্চলিক পঞ্চায়তত মানুহৰ বোৱা কটা কৰা অভ্যাস আছে তাত অন্ততঃ এজনকৈ পৰিদৰ্শক বা Demonstrator দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

Mr. SPEAKER: তাৰ উত্তৰ দিয়াই হৈছে।

Shri BHUBAN CHANDRA PRODHANI (Golakganj): চাৰ, প্ৰশ্নোত্তৰত উল্লেখ আছে এজন Weaving Demonstrator ১০ মাইললৈকে যাব পাৰে আৰু বিশেষ কামত বেচিও যাব পাৰে। কিমান বেচি যাব পাৰে ?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI: যিমান সম্ভৱ হব পাৰে।

Shri DEBENDRA NATH HAZARIKA : চাৰ, ডিব্ৰুগড়ৰ পৰা শদীয়ালৈকে ১০০ মাইলৰ ভিতৰত ৪ খন আঞ্চলিক পঞ্চায়ত আছে—সেই অঞ্চল সমূহৰ মানুহৰ এবি মুগা পোহাৰ অভ্যাস আছে গতিকে সেই অঞ্চল বোৰৰ আঞ্চলিক পঞ্চায়ত সমূহৰ বাবে যথেষ্ট Sericulture Inspector আৰু Demonstrator দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে।

Shri HIRALAL PAWARI: Are Government considering appoinment of woman Demonstrators also ?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI: There are already women Demonstrators.

Mr. SPEAKER: Mr. Das you are putting supplementary to which question ?

Shri MOHI KANTA DAS: As it was raised by Mr. Patwari, I am putting supplementary to apprise the House of the appreciation of the Government towards 'Mohila' and 'Purush'. (laughter).

Number of Sericultural Demonstrators in the Dibrugarh Subdivision

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA (Saikhowa) asked:

5. Will the Minister-in-charge of Sericulture and Weaving be pleased to state—

(*a*) The number of Sericulture Inspectors posted in Dibrugarh Subdivision with their Headquarters and respective jurisdiction ?

(*b*) The number of Sericulture Demonstators posted within Dibrugarh Subdivision with their respective headquarters and jurisdiction?

(*c*) The number of Sericulture Demonstrators posted within the areas covered by Kakapathar, Hapjan, Panitola and Lahoal Anchalik Panchayats a contiguous area covered by 14 Mauzas and about one hundred miles in length ?

(*d*) Whether Government propose to post at least one Sericulture Demonstrator within Kakapathar Anchalik Panchayat with headquarters at Kakapathar ?

Shri K. P. TRIPATHY [MAHENDRA NATH HAZARIKA (for Minister-in-charge of Sericulture and Weaving replied :

5. (*a*)—One Sericulture Inspector with Headquarters at Dibrugarh is in charge of the whole Dibrugarh Subdivision except Dhemaji area on North Bank which has been placed under the Sericulture Inspector, North-Lakhimpur.

(*b*)—There are 15 Sericultural Demonstrators in the Dibrugarh Subdivision with their headquarters at :—

1. Barbarua.
2. Khowang.
3. Moran.
4. Chabua.
5. Digboi.
6. Philobari.
7. Joypur.
8. Tingkhong.
9. Kacharipathar
10. Dhemaji.
11. Sisir Borgaon.
12. Sisipek.
13. Dibrugarh.
14. Tengakhat.
15. Bordubi.

Every Demonstrator works within a radius of 5 to 6 miles at the minimum.

(*c*)—No Demonstrator is posted within the area covered by Kakapathar, Hapjan, Panitola and Lahoal Anchalik Panchayats.

(*d*)—The matter is under examination. If considered necessary, one Sericultural Demonstrator shall be posted at Kakapathar for the Kakapathar Anchalik Panchayat.

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA (Saikhowa): Sir, here in reply to (c) it has been admitted that no Demonstrator is posted within the area covered by Kakapathar, Hapjan Panitola and Lahoal Anchalik Pauchayats, i.e., the area right from Dibrugarh to Sadia, about 100 miles in lengtn. What is the difficulty of Government in posting Sericultural Demonstrators equitably when there are 15 Sericultural Demonstrators in Dibrugarh Subdivision ?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHY (Minister, Industries for Minister, Sericulture and Weaving : I have already said that as soon as the demand is made it will be considered. It is not as if we are trying to discriminate. It is merely trying to deploy the available persons in the best possible way. If the posting of a Demonstrator is found necessary, it will certainly be considered.

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA: It is stated in reply to (c) that "No demonstrator is posted within the area covered by Kakapathar, Hapjan, Panitola and Lahoal Anchalik Panchayats".

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHY: I think it is not 100 miles, but 100 sq. miles.

Mr. SPEAKER: He refers to Panitola Anchalik Panchayat.

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHY: So far as the Panitola Anchalik Panchayat is concerned, this will be considered.

Shri MAHI KANTA DAS (Barchalla): It is stated in reply to (b) that "every Demonstrator works within a radius of 5 to 6 miles at the mimum". May I know whether this principle hold good in other subdivisions also.

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHY: This is the normal expectation from a Demonstrator.

Shri DWIJENDRA CHANDRA DEV SARMA (Digboi) : এইটো সচানে যে কাকপথাৰ অঞ্চলিক পঞ্চায়ত এলেকাত কোনো Demonstrator নাই ?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHY : ইয়াত অৱশ্যে কাকপথাৰ include কৰা নাই।

Shri DEVENDRA NHTH HAZARIKA : যিবিলাক আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ এৰি, মূগা আৰু পাট পোহাৰ ব্যৱস্থা আছে সেই আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ উপৰেও অন্ততঃ একোজনকে Sericultural Demonstrator নিয়োগ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব ?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHY : সেইটো কৰা হব।

Shri RAMNATH SARMA (Lumding): In reply to (d), it is stated "the matter is under examination". What kind of examination is that ?

Mr. SPEAKER : Next question.

Distribution of Fly Shuttle looms and accessories in Dibrugarh Subdivision

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA (**Saikhowa**) asked:

6. Will the Minister-in-charge of Sericulture and Weaving be pleased to state—

(a) Whether Government is aware that about 40 fly shuttle looms were lately sanctioned for Dibrugarh Subdivision for distribution to the other Backward Communities ?

(b) Whether it is a fact that not a single application was produced before the selection committee from the area covered by Saikhowa, Buridihing, Doom Dooma, Tingrai, Hapjans, Makum, Tipling Mauzas a contiguous area in the Eastern part of Dibrugarh Subdivision inspite of the fact that villages of the Mauzas were inhabited by people of other Backward Classes ?

(c) Whether it is a fact that applications from Rohmoria, Gharbandi and Chabua Pulunga Mauzas as well as Bogdung Mauzas were available for allotment of fly shuttle looms meant for other backward classes in spite of the fact that all villages of these Mauzas are inhabited by the people of other Backward Classes ?

(d) What were the difficulties of the local officers in getting response from the people of the above mentioned areas where most of the families are accustomed with families looms of primitive type ?

(e) Whether Government is aware that the Weaving Department is not giving adequate attention to the villages covered by aforesaid Mauzas ?

(f) Whether Government is aware that the special provisions for the other backward classes were made with a view to help the areas and classes of people not adequately benefited by general programme ?

(g) If so, whether local officers were instructed accordingly ?

Shri MAHENDRA NATH HAZARIKA (Minister-in-charge of Sericulture and Weaving) replied :

6. (a)—Altogether 40 sets of Fly-Shuttle Sleys and accessories were allotted for the Dibrugarh Subdivision for distribution to the deserving weavers belonging to other backward classes in the year 1959-60.

(b)—No. The distribution of Sleys was entrusted to a Committee consisting of Deputy Commissioner, Co-operative Weaving Inspector and Members of Legislative Assembly belonging to other backward classes in the Dibrugarh Subdivision as per decision taken in the emergent meeting of the other backward classes, Members of Legislative Assembly held at Shillong on 12th March, 1960.

The matter was given publicity through local weaving demonstrators calling for applications from the deserving weavers of the other backward classes by the Co-operative Weaving Inspector, Dibrugarh under the guidance of the Distribution Committee and accordingly 67 applications were received which were put up in the Distribution Committee meeting for consideration, and out of 67 applications 31 individual weavers and 9 organisations have been finally selected by the said Committee. No application from the areas covered by Saikhowa, Buridihing, Doom Dooma, Tingrai, Hapjan, Makum, Tipling Mauzas was received by the Co-operative Weaving Inspector for putting up in the Committee. However, 7

sets of Sleys and accessories had been allotted to 7 organisations of that area. The Organisations who had been allotted with Sleys and accessories are named below:—

1. Tanga Mahila Samity		...	...	1 set.
2. Boramari	do	...	...	1 set.
3. Upar Uban	do	...	...	1 set.
4. Hom Derak Mahila Samity		...	...	1 set.
5. Borali	do	...	...	1 set.
6. Sepakhowa Nowgong.	do	...	...	1 set.
7. Bosagaon	do	...	...	1 set.

(*c*)—Some applications were received by the Co-operative Weaving Inspector, Dibrugarh through the Weaving Demonstrators, Chabua and Madarkhat within those areas mentioned in the question, and 6 sets of Sleys and accessories had been allotted to 6 deserving applicants of those areas.

(*d*)—For shortage of staff it was not possible to carry on regular demonstration or propaganda work in these interior areas but help and technical guidance were given to the weavers as far as possible.

(*e*)—Yes. Proper attention could not be given to those villages covered by those Mauzas for inadequate staff. Moreover, Weaving Demonstrators are generally posted in areas where there is concentration of Handloom Industry and in doing so the number of individual weavers, and weavers co-operative societies in the areas is generally taken into consideration.

(*f*)—Yes. Special provision for other backward classes were made with a view to help the areas and classes of people not adequately benefited by general programme.

(*g*)—Yes.

Shri HIRALAL PATWARY (Panery) : May I know from Government whether they are following a uniform policy throughout the whole State in regard to the distribution of fly-shuttle looms ?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHY (Minister, Induitries for Minister, Sericulture and Weaving) : The policy with regard to industries is naturally tied down to local requirement . So, there is no question of having a uniform policy throughout the State in regard to this matter.

Shri BISWANATH UPADHYAYA (Patharkandi) : May I know whether the tea garden labourers are also entitled to get fly-shuttle ?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHY : There is no discrimination against the tea garden labourers.

Shri HIRALAL PATWARY (**Panery**): Are Governmeut aware that in my own subdivision fly-shuttles are lying without distribution ?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHY (**Minister, Industries**): May be.

Shri MAHI KANTA DAS (Barchalla): May I know whether 40 sets of Sleys which were allotted for each subdivision for utilisation by people belonging to other backward classes have been distributed by the local committees there ?

Mr. SPEAKER : In Dibrugarh subdivision ?

Shri MAHI KANTA DAS: In all the the subdivisions.

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHY: This is a much wider question.

Shri MOHIKANTA DAS : ডিব্ৰুগড়ত দিয়া হৈছেনে নাই ?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHY : ডিব্ৰুগড়ত দিয়া হৈছে, অন্যান্য Subdivision ত দিয়া হৈছেনে নাই নটিচ দিলেহে কব পৰা হব।

Shrimati LILY SENGUPTA (Lahowal): Loom বিলাক কি পদ্ধতিত বিতৰণ কৰা হয় ?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHY : আৱশ্যক অনুযায়ী বিতৰণ কৰা হয়।

Shri HIRALAL PATWARI : "The distribution of Sleys was entrusted to a Committee Consisting of Deputy Commissioner, Co-operative Weaving Inspector and Members of Legislative Assembly belonging to other backward classes.................". Loom দিয়াৰ ক্ষেত্ৰতো সেই পিচপৰা সম্প্ৰদায়ৰ যিবোৰ কমিতি আছে সেইবোৰক বিশেষ সুবিধা দিবৰ কাৰণে নিৰ্দ্দেশ দিবনে ?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHY : যেতিয়া Priority ৰ প্ৰশ্ন উঠে তেতিয়া নিদ্দেশ দিয়া হব। এতিয়া Promotiom ৰ কাৰণেহে কৰা হৈছে।

Shri PROBHAT NARAYAN CHOUDHURY (Nalbari-East): এই loom তিৰোতা weaver ক দিয়েন—পুৰুষ weaver কো দিয়ে ?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHY: দুই বিধকে দিয়া হয়।

Shrimati LILY SENGUPTA : মই জানিব পাৰোনে কি ভিত্তিত দৰখাস্তবোৰ বাচনি কৰা হয়, কাৰণ বহুত সময়ত শুনা যায় যে দৰখাস্ত বোৰ বাচনি কমিটিৰ আগত দাখিল কৰা নহয়।

Shri KAMAKHY PRASAD TRIPATHY : একোটা অঞ্চলৰ আৱশ্যকতা বা আগ্ৰহ অনুপাতে দৰখাস্ত বাচনি কৰা হয়।

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA (Saikhowa): ইয়াৰ প্ৰচাৰ কাৰ্য্য Local Weaving Demostrator জৰিয়তে কৰা হয় বুলি কৈছে। কিন্তু উত্তৰটোৰ পিচৰ ফালে কৈছে "No application from the areas covered by Saikhowa, Buridihing, Doom Dooma, Tingrai, Hapjan, Makum, Tipling Mouzas was received by the Co-operative Weaving Inspector for putting up in the Committee." এই মজুৰী বিলাকৰ বাবে বেচিকৈ পিচপৰা অঞ্চলৰ পৰা পিচপৰা অঞ্চলৰ কোনো দৰখাস্ত নাই। সেই বিষয়ে চৰকাৰে বিশেষ মনোযোগ দিব লাগে।

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHY (Minister, Industries) : মই আগতেই কৈছো যে মনোযোগ দিবলৈ ৰাজী

Debate on Governor's Address

Shri CHATRASINGH TERON [Mikir Hills-West (Reserved for Scheduled Tribes) : Mr. Speaker, Sir in moving my motion I must thank the Governor for his short but precise and comprehensive speech in which he had dealt with most of the important problems of the State He has said that the year in retrospect has been a very trying year, which caused considerable anxiety and concern. Already overburdened with numerous problems our State had suddenly to face a threat from our northern border. Last year also, on a similar occasion, we had the opportunity to discuss the same subject. At that time we thought that since our Prime Minister was extending invitation to the Prime Minister of China for discussion, some sort of agreement would be arrived at and all these controversies on Northern border would cease and the traditional friendly relations between the two countries would be re-established. But unfortunately no such agreement could be arrived at. Unfortunately enough, the latest development on this question and particularly the Chinese attitude questioning our relations with Bhutan and Sikkim and questioning India's suzerainty over Jammu and Kashmir is unfortunate and regrettable. All the problems of the two neighbouring countries should be attempted to solve through peaceful negotiation. Our country has consistently been pursuing the policy of negotiation through peaceful methods. But unfortunately enough, the latest Chinese move for entering into discussions with Pakistan regarding border question in Zammu and Kashmir sectors ignoring the interest of India is very regrettable. All these developments have led us more and more to believe in the aggressive design of the Chinese intensions. Inspite of all these development, I feel that if we patiently follow the method of peaceful negotiation, all the difference on the border question can be settled the be satisfaction of and on honourable terms to all concerned. I hope patience and tolerance will pay a good dividend.

It is a matter to note with satisfaction that on our Southern border there is no major trouble, and the relation between Pakistan and India has been generally satisfactory. Further we note with satisfaction that from 24th March 1960, the Indo-Pakistan trade agreement came into operation. But it is a matter of regret that unfortunately enough in that trade agreement, border trade has not been provided. This border trade is particularly important considering the economic condition of the people in the border areas. After partition the natural market for the agricultural produce of the border areas have gone over to Pakistan and the closing down of trade in the border have caused considerable difficulty for finding out a fresh market for the commodities produced by the poor tribal cultivators of the border areas particularly of Khasi and Jaintia Hills and Garo Hills This question has been raised and discussed on several occassions on the floor of this august house by late Rev. Roy. The matter deserves earnest consideration.

In this connection, I would like to request the Government to take up the matter at appropriate level again, so that the border trade may be resumed which is so important to restore the shattered economic life of the border people who were once beei so prosperous.

Goverenor has mentioned about the programme of agricultural development and the endeavour the Government has made for increasing agricultural production. The economy of our state being principally an agricutural one there are no two opinions for giving priority in increasing agricultural produce. Speedy increase in our agricultural produce is necessary on one hand for the growing needs of the existing and contemplated industries based on agricultural raw materials and on the other hand to food the increasing population of our state, increasing production of food crop is of vital importance.

It is mentioned that by the end of he Second Five Year Plan, about 66 percent of the total increased target that was contemplated to be achieved is likely to be fulfilled. The achievement is of no mean order. But I feel that this achievement should have been more satisfactory than what it is. It is of course a fact that Goverment has attempted to do all that was possible for the increase of agricultural produce by extending irrigation facilities encouraging the cultivators to apply improved methods of cultivation, using more manures etc. But at the same time I feel that there is room for futher improvement and more steps are there to be taken to gear up the increase of agricultural produce.

With the object of helping the cultivators Government has made all endeavour to organise Service Co-operative Societies and Field management Committees to help the cultivators to increase agricultural output. But, in this connection, I would like to point out that these organisations of the cultivators should be made more effective to coincide with the objective for which they were organised and Government should give all possible assistance to such organisations. The initiative of these organisations should be developed and they should be made the most effective instruments for carrying out the programme of increasing production.

The question of land reform is very much connected with the increase of agricultural products. Last year, in replying to a similar debate the Chief Minister said that so far the land reform measures are concerned, legislations are there and what we are lacking behind is only in the implementation. He further said that one of the important factor for this was the ignorance of the people. The land lords take its advantage and put the poor cultivators into troubles by involving them in criminal cases etc. He said that all attempts should be made so that the poor cultivators would be conscious of it. I feel that the Village Panchayats can be effectively utilised for the purpose of making all people conscious of the land reform measures that have been taken by the Government. Conditions should be created so that the village panchayats take initiative and assumes leadership at the village level in implementing the land reform measures. I believe the Government will take all possible measures in this connection to utilise the services of the Panchayats and will leave no stone unturned to solve this land problem that is assuming greater importance and delay of which is of far reaching consequences.

Another encouraging aspect is that the Governor in his address has said that a Committee was appointed to assess the extent of cultivable waste land that might be available and how it should be utilised. My request to the Government is that the accepted recommendations of this committee should be implemented as early as possible. Along with this question of increasing

the agricultural production, the Governor in his address has dealt with the question of price stabilisation, particularly of foodgrains for which the Government is attempting to do by organising State Trading of foodgrains. In this connection, I would like to say that inspite of the fact that there is still room for improvement in the working of the State Trading, I must say that the achievement is of great magnitude, since we have noticed during last year that the increase in the price of rice has not been as much as it used to be in the preceding years. But I would like to say that there is still room for further improvement in its working, and this has become urgently necessary because of the fact that, since there are certain defects in the working of the State Trading Scheme, it is noticed that sometimes there is sufficient discontent prevailing among the people, particularly, among the growers. In this connection, I would like to caution the Government against those vested interests who are trying to spoil all the attempts of Government to help the poor cultivator through State Trading by taking advantage of certain dissatisfaction of the people as well as their ignorance. These interested few are always trying to foment the people against the very system of State Trading and trying to do away with it. I would request the Government to deal with these elements with a firm hand. Such elements are more interested in themselves than the welfare of the people. In his speech, the Governor has dealt with the question of industrialisation of our State and in this conneetion, the policy of the Government also is very clearly laid down. I feel that the policy that has been stated in the Governor's address is in consonance with the circumstance that is obtained in our state and in pursuance of our national policy of moving forward for a socialistic pattern of society. It is encouraging that certain basic industries are proposed to be established in the public sector. So long certain factors were accounted for the industrial backwardness of our country, these factors were, for example, want of capital, lack of technical personnel and thirdly, but not least, the point of communication. So far, as the question of communieation is concerned, after the strengthening of the railway line and also after the completion of Brahmaputra bridge, I believe that this problem will be to a great extent solved. But I feel that it may be necessary to improve this line of communication further since it appear to me that even after strengthening the line the load capaeity of the railway will not increase so much. Since all the load capacity that is likely to increase will be mostly absorbed for transportation of the finished produets that are to be produced at Gauhati. refinery, I feel that the Government should take up the matter for further improvement of this linkline. As the Government is also contemplating not only to establish industries at the initiative of the private sector but at the same time Government is committe to established industries both in the public and Co-operative sectors naturally it will be difficult for the finished products to reach different, markets in India and to bring in requisite raw materials if the load capacity of the line is not extended. Therefore, the question of improving the load capacity of the railway either by making it a double line or by eonverting it to a broad gauge should be taken up with the Government of India at the appropriate level. Secondly, it has been complained repeatedly that for want of capital formation in our State, it was difficult to find capital for the establishment of industries. Now, I feel that position of the Government for opening up industries at the public sector and also at Co-operative sector and over and above this direct capital participation of the Government will to a great extent solve this problem. In this connection, I would like to draw the attention of the Government that I do not know whether Government has got any white paper or something like that, as regards the possibilities of different industries in our

State. There are complaints that because of the absence of such paper indicating different possibilities, many industrialists are finding it difficult and particularly, the people of the locality to come forward for such venture. I hope the Government will consider this matter and to try publish a white paper regarding the probabilities of different industries in this State together with its economy and relevant matters. Another important factor is the dearth of technical know how. Last year, on a similar occassion, the Chief Minister said in his speech that Government would take initiative for training some technical personnel so that the needs for technical know how of our developing industries could be met as far as possible from among the local youths. It has been agitated both on the floor of the House and outside that in the growing industries, the people the youths and sons of the soil should be accomodated as far as practicable to begin with the process of minimising the load of unemployment.

It was assured that Government was proposing a programme of training local youths so that a substantial percentage of requirements for technical personnel in these industries could be met from amongst the local youths. I do not know how far success has been achieved in this connection but, I think it requires further gearing up and expeditious action so that this can be achieved as early as possible.

The Governor further dealt with the question of developmental programme or welfare programme of the Scheduled Tribes of the Hills and Plains and Scheduled Castes and other Backward classes. In this connection I would mainly confine myself with the welfare activities that have been carried in the Autonomous Districts of the Hills.

Usually in connection with these developmental programmes two complaints are made. One is that very little or no amount is spent from the general budget or from the State exchequer but all the amount that is being spent for the development of the Tribal Areas are from Article 275 which is being given by the Government of India. The argument is that the Article 275 money was supposed for supplementing the general budget as it was considered necessary that certain additional weightage is to be given for the development of the Backward Areas since they have so long been left undeveloped, But it is argued that instead of getting it as a supplement, now it has become the major or principal source of financing the development of these Tribal areas and no amount or very little amount is spent from the normal budget or from the State exchequer.

Another complaint is that there is unusual delay in the execution of developmental programmes in the Hill areas. Of course all these may be real or apparent—I do not know—but it is a fact that there is a substantial amount of delay in the execution of the developmental programmes. From my experience I can say that even some spill over works of the First Five Year Plan will not be completed at the end of the Second Five Year Plan. Such works are also there. I believe the Government will look into this matter and will consider to expedite the execution of such works.

All these shortcomings have led to generate a feeling of injustice done. It appears so. This feeling may be real or apparent but the fact remains that there is a feeling of injustice being done to the Tribal people and it is the duty of the Government to take note of this feeling and try to ameliorate in the ways that would really remove such feeling.

In the past when the British rule was there, no developmental activities was carried on in the Hills while either at the public initiative or Government initiative some amount of developmental activity was carried out in the Plains areas. Naturally after Independence when much promises were

made, it is the natural expectation that implementation of all the developmental programmes for the expeditious development of these people will be carried out with all earnestness and with all expediency. It is very probable or rather it is very natural that if these works are not early executed there may be a feeling that injustice is being done to the tribal people. Over and above this there is a feeling that tribal people are being dominated by the people of the plains. It may also be that there are sufficient reasons behind this. Since we know that the past history of the relations between the people of Hills and Plains had been generally a relation of military expedition, conquests and subjugation without extending any material benefit to the people except some amount of good relation among the top people. Therefore the feeling of fear and suspicion that was infused by such historical events, is not unlikely to be carried through generations in the minds of such people in the interior for whom tales and stories bear more a forceful argument than scientific proofs. But at the tame time it is also true that both these people are living in same geographical unit and their geographical units are bounded up and so interlinked with one another that both cannot be but interdependent. Considering all these complexities, there has been much talk of unity-talk of emotional integration and all that. But there is one thing by talking of unity and emotional integration we cannot bring about either unity or emotional integration. I believe the solution lies in attending to their basic problem. Without trying to solve peoples basic problem it is futile to talk of emotional integration. If we donot do this the vested interests will play their own part. I had occasion to remark on the floor of this House that in the way of unity between the people of the Pleins and the Hills, it is the vested interests which have stood as the stumbling block. I had occasion to say like this and I repeat that until and unless we really try to solve the basic problems of the people, these vested interests will always try to play their game and it will be difficult to get rid of them until and unless we really go forward with all sincerity of purpose and motive to solve the basic problems of the people. There lies the solution to the problem of unity and not in talks or wishing for emotional integration. (A voice : What is this vested interest ?)

Mr. SPEAKER : Please go on, no interruptions.

Shri CHATRASINGH TERON [Mikir Hills-West (Reserved for Scheduled Tribes)] : I wish, all these doubts and suspicions that have taken place in the minds of the Tribal peoples are temporary events and the cloud will be removed through persistent and earnest endeavour to solve the pressing problems of the Hills people.

Lastly, I have said that in the implementation of the developmental programmes, there are sufficient complaints. There is a feeling that more injustice is being done to the tribal people of the Hills and I feel that in order to remove all such feeling, it is necessary that the implementation of the developmental programmes for the people of the Hills, as far as practicable more responsibility and initiative should be vested on the representatives of the people themselves. This will pave the way for maximum participation of the choosen representatives of the hill people both in planning for such areas and in the implementation of such programmes Therefore, I feel that at the District level, the maximum responsibility, as far as possible, should be given to the District Councils in the implementation of the developmental programmes concerning the district. Over and above that at the State level both in planning and at the same time in implementing the developmental programmes, the representatives of the tribal people should not only be consulted as it is being done in the Advisory Council as had also been mentioned in the address of the Governor, but their participation in the implementation itself should also be enlisted, and I

think, in this way, it will be possible to make the tribal, people themselves responsible for implementation and at the same time preparing the programme for developing the tribal areas. Such steps as I have suggethe may be worked out by setting up a committee for implementing developsted programme and in-carrying out the administration of the tribal area Such a step I am sure will contribute significantly for removing all doubs. and suspicion from the minds of the Tribal people. Governor made a reference to the disturbances that occured in July and this House has also rejected any such move on anybody's part for achieving their end through violent methods. It is unfortunate that a question like language has bee made the medium for such disturbances. It is a matter of great regret that inspite of the best efforts that has been made by the Government to prevent all such unhappy incidents, the forces of circumstances and the things moved in such a rapid way that any attempts of the Government could not prevent. In this connection, the Governor has referred that the disturbances have also brought to surface certain weakness of the administrative machinery. We are happy that this is being realised and I feel thas appropriate measures on this will be taken up, the Governor has referred also to the question of the forces of disintegration that appears to be raising their heads. The forces of disintegration have taken advantage of the situation that occurred in our state centring round the language issue. It is unfortunate that forces of disintegration and disunity have fully utilised the situation to their advantage. It pains me to mention that the spirit of accomodation, adjustments and tolerance which is so indispensable in the smooth functioning of democracy could not prevail upon the situation. As I have asid already, the unity of the people can be consolidated only by attending to solve the pressing problems of the people. Of course,as I have said different interests are there that always try to play upon. It is unfair to take the advansage of certain feelings of the people and to hammer the basic foundation of unity among the people which is so indispensable for the progress of our country. We may fail to some extent to deliver goods to the people. But I cannot understand that because I have failed to solve the problem of the people so far, should make a retreat to stand isolated. Such a move I believe will only divert the minds of the people from their real issues of development. Therefore isolation can never be the real solution to serve the genuine interest of the people and for their progress. I feel that in a Democracy, it is in a greater unit of democracy that is more safe than a smaller democracy that tends to encourage fissiparous tendencies further. And if today the forces of disintegration really takes the upper hand and our state stands a vivisection, I believe, except serving the interest of few, I am afraid it will not go to serve the genuine interest of the people. And therefore, I feel, that the question of disintegration or the question of separating Hills from the Plains of Assam will not in any way benefit the people of both the sides. Of course, there are feelings that it would. I am afraid they will be disillusioned in practice. Today our pressing task is to serve the genuine interest of the people. As I have said, unity of the people lies in trying to solve their problems and I feel that in this way only it will be possible to achieve unity and prosperity of the country With these few words, I again thank the Governor and conclude my speech.

Mr. SPEAKER: I have seen the amendments by Shri Hiralal Patwary, Shri Khogendra Nath Barbaruah, Shri Phoni Bora, Shri Birendra Kumar Das, Shri Prabhat Narayan Choudhury, Shri Ghanashyam Talukdar; Shri Tajuddin Ahmed and Capt. Williamson A. Sangma. I believe that the amendments and the expected movers of the amendments will get greater chance by turn. I now ask the movers to move their amendments one by one.

Shri HIRALAL PATWARI (Panery) : Sir, I beg to move that at the end of the motion moved by Shri Chatrasing Teron the following be added :—

"But this Assembly regrets that the Governor's address fails to mention about the :—

(1) labour Education in the State ;

(2) total liquor prohibition policy in the State ;

(3) settlement of land to the landless people in the State ;

(4) lot of primary school teachers and of the Primary Education ;

(5) to solve the unemployment problem in the State ;

(6) judgement of the Supreme Court against the monopoly purchase policy of the State ;

(7) difficulties of serious nature that are being faced by the cultivators ,

(8) relief to the flood affected persons in the State ;

(9) fertilizer scandal in the State ;

(10) bags' scandal relationg to Assam Apex Marketing ;

(11) the implemention of the suggestions forwarded by the study groups on State trading ;

(12) failure of fulfilling the 2nd Five Year Plan and its plans and provisions ;

(13) indication of the Monopoly purchase of Coal Trade in the State ;

(14) failure of administration in various departments in the State;

(15) failure in controlling the higher number of theft and robbery cases in the State ;

(16) failure to mention about the high handedness and of the illegal activities of the high officials in the State ;

(17) f..ilure in banning by the State Government the undesirable publications of books ;

(18) about the red-tapispm, nepotism, and favouritism existing in the State ;

(19) stoppage of begging nuisance in the State ;

(20) development of the Gosalas and the production of milk ;

(21) necerssity of the Second and the Third University in the State ;

(22) failure in fulfilling the demands of the Tribal and the Scheduled Caste people in the State ;

(23) fixation of pay scales in proportion, according to the principles of socialistic idea ;

(24) nationalisation of Transport line and its failure in the traffic ;

(25) about the shifting of the Capital ;

(26) constitution of the Primary education Commission in the State ;

(27) food adulteration and its failure in controlling ;

(28) formation of Commission of the research activities in regard to ancient monuments and historical objects ; and

(29) implementation of the various Acts passed by the Assembly in regard to the rent particularly in the Urban areas.

Shri KHOGENDRA NATH BARBARUAH (Amguri) : Sir, I beg to move "That at the end of the motion moved by Shri Chatrasing Teron, on the Governor's address to the Assam Assembly on 23rd February, 1961, the following be added :—

(1) but it is regretted that there is no mention in the address about the integration of N. E. F. A., N. H. T. A., Manipur and Tripura with Assam State ;

(2) that the so called Welfare State has been reduced to a police State to terrorise the masses and to help the party in power in retaining the saddle ;

(3) that the Government's misconceived policy has led to the unnecesary expenditure and wastage of public money ;

(4) that the Government have failed to provide drinking water in the rural areas ;

(5) that the Government have not taken any measure to bring the essential consumer's goods into the fold of State trading and to control the prices there of with a view to keep them in parity with the paddy prices ;

(6) that the Government have not taken into consideration the main factors such as, ever rising cost of production, deteriorating economic conditions of the agriculturists, non-parity of prices of agricultural produce with the pri es of industrial goods, and the deterioration in the productivity of the soil, in recent enhancement of land revenue ;

(7) that the Government have paid no heed to the needs and cries of the flood and famine stricken people ;

(8) that the Government have failed to provide land to the landless people and on the other hand resorted to merciless eviction ;

(9) that the Government have failed miserably to convince the Planning Commission in the matter of allotment of funds for the 5 year plans.

Shri PHANI BORA (Nowgong) : Sir, I beg to move. "That at the end of the motion moved by Shri Chatrasing Teron, on the Governor's Address to the Assam Assembly on 23rd February, 1961 the following be added :—

"But regrets that the Governor's address has failed to underline the basic tasks for the solution of the fundamental problems of the State at the present juncture :

Namely—carrying out of the agrarian reforms in the interest of the vast masses of peasantry, elimination of the survivals of feudalism, uprooting of Imperialist economic domination, restriction of foreign monopolies and their expulsion from the national economy, the creation and development of our national industry, improvement of the living standard, solving an acute unemployment problem, the democratisation of social life and defeating of the reactionaries and disruptive forces and building unity of the people of the State"

Shri BIRENDRA KUMAR DAS [Patacharkuchi (Reserved for Schedule Tribes)]: Sir, I beg to move : That at the of and the motion moved by Shri Ghatrasing Teron on the Governor's Address to the Assam Assembly on 23rd February, 1961 the following be added :—

"But regrets that the Governor's address has not mentioned the failure of the Government for the improvement of the economical, social, cultural and educational backwarnness of the Plains Tribal people of Assam".

Shri PRABHAT NARAYAN CHOUDHURY (Nalbari-East) : Sir, I beg to move : "That at the end of the motion moved by Shri Chatrasing Teron on the Governor's address to the Assam Assembly on 23rd February 1961 the following be added :—

"But regrets that the Governer's address :—

(1) does not contain any definite policy of control of tarbulent rivers of the State like Pagaldida and Manas even in Third Five Year Plan ;

(2) Co-operative policy of the Government is not definite in the address, though Co-operative is said to be given great importance ;

(3) there is no mention of Educational measures for removing anomalous situation—

(a) between M.E. Schools and M.V. Schools,
(b) between Basic and non-basic School,
(c) action has no nearing to the proposal of converting 100 high Schools to Higher Secondary Schools ;

(4) there is no mention of definite measures for solving burning problem of unemployment."

Maulavi TAJUDDIN AHMED (Tarabari): Sir, I beg to move. "That at the end of the motion moved by Shri Chatransing Teron on the Governor's address to the Assam Assembly on 23rd February, 1961 the following be added :—

"But regrets that the Governor's address has not mentioned—

(1) that the disturbance which took place in July last in our State was due to the fault of our Government and some of the officers ;

(2) that the Government has failed to protect the life and properties from the hands of the hostile Nagas, though the Nagas have reached the goal of their separate Naga land ;

(3) that the Government has done nothing to the actual cultivators but they are taxed from all sides ;

(4) that the development schemes and programmes of Welfare should be made new on economical condition of the people and backwardness of the area basis and not mainly on caste and creed basis ;

(5) that to make the Panchayat Raj a successful one, it should be above party polities and officers should not be allowed to play politics and elections should be held through secret ballot ;

(6) that the Goverement has not taken any definite policy to root out the corruption for which our poor people are groaning ;

(7) that the land policy of the State should be changed with a bias to the interest of actual tillers irrespective of caste or creed ; and

(8) that the Government has declared policy to solve the unemployment problem of the State".

Capt. WILLIAMSON A. SANGMA: [Fulbari (Reserved for Scheduled Tribes)] : Sir, I beg to move that at the end of the motion moved by Shri Chatrasing Teron on the Government's address to the Assam Assembly on 23rd February, 1961, the following be added :—

"But it is very much regretted that the address does not mention any clear cut policy as to the solution of the problems prevailing in the State and specially in the Autonomous Distrtcts, primarily as a result of the passing of the official language Bill inspite of determined and united protest of the Hills people and other non-Assamese speaking people."

Mr. SPEAKR : All the amendments are moved.

Shri PHANI BORA (Nowgong): Sir, no doubt it is brief statement placed before us by the Governor and in his Address the Governor has said in the first paragraph of his speech that "I shall review in brief the problems that my Government had to face during the past year, their achievements during the period and their future programmes". But Sir, the Address did not give the true picture of the situation that is prevailing in our State. It does not go into the root causes that are responsible for the failures on the part of the Government. That is why it tries to give a coloured picture—a picture of complacency and self-satisfaction as if what has been done is very worthy of the Government for the discharge of which responsibility they are put in charge.

Sir, I was straining my ears just to catch a word to take note of the most important event that has taken place in the present day world, that is, regarding Congo. It may be said that since the Central Government and the Parliament's indignation has been expressed so it is not necessary on the part of the State Governor to mention about it. But, this dastardly and criminal act on the part of the Belgian imperialists helped by the U.S.A. imperialists through their henchmen Mobutu and his gang, should not go unnoticed. The killing of Mr. Lumumba is not the killing of one gentleman or of one Prime Minister, it is an attempt to keep under foot the newly liberation spirit that is growing throughout the world particularly in the black peoples' country, that is, Africa. This is not the killing of Mr. Lumumba alone but it is an attack on the entire freedom loving people of the world. It is a conspiracy, a new type of conspiracy among the imperialists today. Sir, you all know that in Great Britain, in France, in Belgium and in so many other capitalists countries of the world volunteers are being recruited to send them to Congo for helping the Belgian imperialist and their agents. The imperialist powers all over the world are trying to gather strength to suppress the freedom loving people of the world. Is it not our duty to rouse the freedom loving people to fight against the imperialists ? Is it not our duty to rouse the spirit of the down trodden people of the entire world to avenge this criminal act on the part of the imperialists ? That is our duty and I hope this august Assembly will pass a resolution expressing indignation together with the entire Indian people and to associate ourselves with the sentiments expressed by our Prime Minister Nehru.

Sir, I am sorry that the Governor in his Address did not mention anything about this. The Governor has mentioned about the problems of our boder. He has expressed satisfaction with regard to the good relationship that has come about between India and Pakistan. It is indeed a matter of satisfaction that no untoward incedents have taken place during the last one year between Assam and East Pakistan border. I am also glad to know that both the Governor and the mover of the Motion of Thanks to the Governor's Address have expressed a desire to carry on and to pursue the policy of peaceful negotiation with regard to our border. Sir, it is a fact that it is a matter of irritation if there is any border trouble between countries situated closely between each other. I am for the defence of our own border. I am for keeping our border in tact. But at the same time I would suggest that in no case the border trouble can be allowed to develop into a war. India's policy of peaceful negotiation and India's foreign policy of peaceful co-existence is not a policy of weakness, it is a policy of strength and this policy has developed and strengthened India's stand and also it has

strengthened our economic independence and saves us from the subjudication and exploitation of the foreign imperialists. Basing on this we must pursue this policy of peaceful negotiation with regard to the solution of the problems of our borders. Sir, there are people both inside the Government and outside who talk of war for the solution of our border troubles. But I want to tell them, I want to warn them, that the patriotic peoples of India stand solidly behind the foreign policy pursued by our Prime Minister Jawaharlal Nehru. I know there are people in our country who want to change this foreign policy of India and they know by centering around the India-China border issue they can create conditions in India which can lead to the reversal of the present foreign policy of India. This is the motive force that is in the minds of certain reactionaries, certain foreign imperialist to foment bad feelings in India in order to divert the attention of India people against the present policy.

Sir, war is not a matter of joke today. Those people who talk about war for a solution of the border problem do not know what war means. Sir, I may place before this House some fact as to where war can lead us. The British scientists who have given thought to this question say that only four Megaton bombs if dropped in big cities will kill at least 20 million people in Britain and American scientists have calculated that the likely loss of lives from nuclear bombs may to from 50 to 75 million people. Some people think that only those people who are actually engaged in war would be killed and other will escape. That is not so Sir. A fleet of radiation will create havoc and damage those who are not directly connected with them. So Sir, any anything that might lead to a world war in this atomic age is a danger to the entire humanity and the entire civilisation. Therefore, in our attempt to solve any international problem we must keep in mind that in no case we should create a position where there may be complete annihilation of the entire civilization and human race.

Sir, a question has been raised about China discussing with Pakistan regarding the point of Gilgit. I do not know what is there relating to Gilgit which is occupied and is under occupation of the Pakistan Government. Gilgit is undoubtly a part of India. Therefore, no foreign power has got any right to negotiate with regard to the settlement of this border dispute in so far as Gilgit and Ladakh in Kammit is concerned. Of course, I have read the Press Note issued by the Pakistan Foreign Minister which revealed that the Government of Pakistan and China are going to discuss this matter but the Chinese side declined to discuss this on the ground that it was a controversial issue. I do not know whether there is any dispute about the right of India with regard to Sikkim and Bhutan also. I think the Government of India have every right to discuss. I think, if there be any controversy between India and China, our Government would try to settle it through negotiation. That is the position. But some people are trying to utilise this issue for some political purposes. This is giving a scope to some foreign powers to utilise this border trouble to fufill their own interest. This is really a narrow sectarian outlook. This has affected our democratic development and also the unity of our country.

Sir, the Governor, in his address has mentioned about the last July disturbances. But the Government have not found out the root causes of this trouble in the month of July last year. This is a shameful chapter that would be written in the History of the Congress rule in this State. During the last 13 or 14 years of Congress Government, this July disturbances would remain as a black spot in the History of the Congress Government which is

functioning fully. The Governor in his address has tried just to explain away this thing. I ask the Government to explain as to what steps they have taken to ensure that such sort of shameful thing may not occur in future. I want an assurance from the Government that such fissiparous and disintegrating tendency may not take place in future.

Sir, today we hear accusation of the West Bengal Government and the accusation of the Assam Government, against each other. Although the ruling parties of both the States are Congress, both are accusing each other. Not only this, the Congress leaders of the Central Government at Delhi is accusing the Congress Government of Assam for the July disturbances. One section is accusing the other section. One Government is blaming the other Government. West Bengal Government is blaming the Assam Government and have levelled serious allegations. Our Government also has not made a complete denial of the same. It is a matter about which our people have a right to know what is the position of the Government today. What are the real facts.

Sir, today, we have heard about the controversy that has found place in the Press about the correct figure of the Assam Refugees that are still in West Bengal. There prevails a strong controversy about the correct figure of these refugees. It is the height of irresponsibility on the part of the two State Government run by the same party, *i.e.*, Congress to bring in controversies like this to open forum. If the Governments behave in this manner how do they expect the people to maintain unity and brotherly feeling ?

Sir, as regards rehabilitation, I may say that things are not proceeding as satisfactorily as has been sought to make out. According to my knowledge, it is far from satisfactory in the sense that it has become a source of corruption inside our country. The people who are uprooted and actually suffered have not been rehabilitated. Many people who did not actually suffer have reaped the harvest. And yet the Government express satisfaction that rehabilitation work has been progressing in correct manner.

The Congress Government after its 13 or 14 years existence has been compelled to set up certain Committee to look deeply into the matter as to how unity and integration among their own party-men can be brought about and advise the Government to fight against the prevailing fissiparous tendencies based on communalism, regionalism and casteism. It is a matter of utter disappointment that different leaders belonging to different religion and cast have formed into a Federation, *i.e.*, Congress today together with some honest patriots in it. This is very unfortunate and this will ruin the unity of the country. This is the tendency that prevails in the Congress Party. And what is the position of the party itself ? I have found that the Party itself has got divided on the basis of religion and casteism and for this reason the unity of the people have suffered. The unity and integrity of the country remained threatened.

Sir, my Friend Shri Teron emphasised solving of the basic problem of of the people. I agree with him. I do not know whether he was supporting the Government or criticizing the Government. I also maintain that without solving the basic problem of the masses the talk of unity and integration has no meaning.

Mr. SPEAKER : Your time is up, Mr. Bora.

Shri PHANI BORA (Nowgong): Sir, there is no indication in the Governor's address about the agrarian solution. The agrarian problem has remained unsolved.

Sir, every year the problem of unemployment in the villages is growing, landlessness is growing. Hundreds of people, including tribals and indigenous Assamese are being evicted every year. These are not signs of economic development of the rural areas.

In the industrial side also a rosy picture has been depicted before us and this rosy picture was given in the past also but just to be dashed to the ground. To-day we have to start a fertilizer factory, Umiam Project, etc. We are also getting help from the U.S S.R. in digging wells at Rudrasagar and from Rumania in the Oil Refinery. These are favourable factors and basing more on such selfless aid we can fix bolder targets and bigger plans for the development of our State. Sir, even at the end of the 2nd Five-Year Plan Assam is going to remain as a backward State in so far as national income is concerned. To-day the India's national income is 42 per cent whereas in Assam it is not even 38 per cent. So, Sir, this backwardness has got to be overcome, and it cannot be overcome by only depending upon a few capitalists of the private sector. Both the Central Government and the Assam Government shall have to take up certain schemes so that with the help of the present available resources we in Assam can go on with rapid industrialisation. Sir, even at the end of the 2nd Plan Period we find that the problem of unemployment has become treble. I do not know whether Government will agree with the figure but we find that the problem of unemployment has become treble. This is not a matter of encouragement. This does not show that our economy is fast growing.

Sir, we have taken up State Trading. State Trading is a progressive measure and it must be carried forward. Here also we find that it is left at the hands of a few corrupt elements and as a result it has given rise to some dissatisfaction among the people. Not only that in State Trading certain skipping over has been made. In this matters we should not skip over certain stages and if we do so then there is a possibility that the reactionary force will get an opportunity and they will take advantage of the situation. Therefore, Sir, in the matter of State Trading I would submit that Government should take some imaginative and realistic steps basing on the present economic set up in the villages so that it may be implemented with the co-operation of our people.

Sir, we have always been advocating for administration in the villages on the basis of Panchayat. But the attitude of the Government in this regard is regrettable.

For instance, in this Assembly it was debated from this side as well as the other side that in matter of election the open system of voting is going to create a lot of troubles and so it should be replaced by secret system of voting for the sake of unity of our people but the Government did not agree? From experience we know that even death took place at the time of election and so many riots took place at the time of election. All this is the result of open system of voting. If this system of voting is not stopped and secret ballot is put into practice immediately in the coming election, then a lot of troubles will be there in future.

Lastly, Sir, the Governmet is calling for unity. I am for unity and co operation. Unity does not come on the basis of certain calls from house top and it will never come. If you are sincerely for unity and if we want to develop our country economically on the basis of interest of the common people then let us sit together and formulate a common programme and let us implement it, not on the basis of party interest but putting the party interest below the interest of the people. Sir, for unity of the people of Assam we must review the position of our Hills tribal people and Cachar people. We must sit together with them and formulate a policy satisfactory to those who are living in the hills and in Cachar so that we may remain united. Let us formulate a policy in a democratic way so that it may satisfy all our people living in this present State of Assam.

Shri RAMNATH SARMA (Lumding): শ্ৰদ্ধেয় অধ্যক্ষ মহোদয়, স্বষ্টিকৰ্ত্তাৰ চিৰন্তন নীতি অনুসৰিয়েই অসমী আইৰ বুকুৰ ওপৰেদি পাৰহৈ গল এটি বছৰ ঘাট প্ৰতিঘাট জঞ্জাল, আহুকাল সমস্যা আৰু সমাধান সকলো বোৰ সংমিশ্ৰিত হৈ এটি স্পষ্ট চিত্ৰ দাঙি ধৰিছে ৰাজ্যপাল মহোদয়ে তেখেতৰ ভাষণত আহ্বান জনাইছে দেশ বাসীক ঐক্যৰ কাৰণে আৰু অসমী আইক সমৃদ্ধিশালী কৰি হাহি মূখৰিত কৰি তুলিবলৈ অসমবাসীক হাতত ধৰাধৰী কৰি আগ বাঢ়িবলৈ। ৰাজ্যপাল মহোদয়ৰ ভাষণত এই ওপৰত যি, ধন্যবাদ সূচক প্ৰস্তাব শ্ৰীটেৰণ ডাঙৰীয়াই দাঙি ধৰিছে তাক মই সমথন জনাইছো। যিটো বছৰ পাৰহৈ গ'ল আৰু যাব লাগিছে এই বছৰটো অকল আমাৰ কাৰণেইনহয় সমগ্ৰ ভাৰতৰ কাৰণে A year of tension আৰু Tribulation বুলি কব পাৰি। এই সীমান্ত বিদেশী ৰাষ্ট্ৰৰ পৰিবেষ্টিত আমাৰ প্ৰাকৃতিক সমৃদ্ধিশালী কিন্তু পিচপৰা প্ৰদেশ খনলৈ বিদেশী ৰাষ্ট্ৰবোৰৰ লুলুপ দৃষ্টি থকাটো অতি স্বাভাবিক তথাপি জুলাইৰ ভাষা আন্দোলনৰ সুত্ৰ লৈ যি সংঘাট আৰু দুৰ্য্যোগ ঘটিল সি অকল দুৰ্ভাগ্য জনিতই নহয়, পৰিতাপৰ কথা। যদিও ভাষা আন্দোলন ভাৰতৰ কাৰণে অতি নতুন নহয় ই শিপাইছে ভাৰত বিভাজনৰ আগতে যেতিয়া ভাষাৰ ভিত্তিত প্ৰদেশ সংগঠনৰ সূত্ৰ মানি লোৱা হৈছিল। তথাপি মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰৰ দেশত, হিংসাত্মক নীতিয়ে ভাষাৰ নামত ঠাই পোৱাটো অসমবাসীৰে ওপৰত এটি কলঙ্ক ছাপ ৰৈ গ'ল। চৰকাৰ আৰু ৰাইজৰ অদূৰদৰ্শিতা বা অনভিজ্ঞতাৰ কাৰণে হওক কম সময়ৰ কাৰণে হলেও দেশৰ অশান্তি পৰিলক্ষিত হল দেশবাসীৰ মাজত ঐক্য যেন ঠান-বান হৈ গ'ল। অনৈক্যৰ মাজত ঐক্য স্থাপনেই হল ভাৰতীয় পৰম্পৰাৰ বৈশিষ্ট।

এই বৈশিষ্ঠতাৰ ভেটিতেই চৰকাৰ আৰু ৰাইজৰ সহযোগ দুনাই ঘুৰি আহিল ঐক্য, সৌহাৰ্দ্যৰ ভাব, ঘুৰি আহিল বিভ্ৰান্ত জনতাৰ চেতনা। কৰ্ম্মতব্ৰতী হ'ল উদ্বাস্তু সকলৰ সেৱা কৰিবলৈ "Let experience be the father of wisdom and memory the mother." (Thomas Fuller).

আমাৰ সীমা স্বৰণী পৰ ৰাষ্ট্ৰ পাকিস্তানৰ আচৰণ বা সমাজ দৃষ্টিভঙ্গী এই বছৰ সন্তোষ জনক হোৱাটো এটা আনন্দৰ কথা ; কিন্তু পাকিস্তানৰ প্ৰেচিডেণ্ট আয়ুবখানে সিদিনা ঢাকাত ভাৰতৰ প্ৰতি কৰা ব্যঙ্গ বক্তব্য, বেৰুবাৰী হস্তান্তৰ সম্বন্ধে alternative প্ৰস্তাবৰ ক্ষেত্ৰত কৰা মনোভাব প্ৰকাশ, তাৰ উপৰি সীমা চুক্তি তুলি চীনৰ লগত কৰা তেওঁলোকৰ অবৈধ্য কাৰ্য্যকলাপে ভাৰতে তেওঁলোকৰ লগত সহৃদয়তা স্থাপনৰ কাৰণে যিমানেই আগ্ৰহ প্ৰকাশ নকৰক তাৰ অন্তৰায় হিচাবে ঠিয় নোহোৱাটো আশানুৰূপ ধাৰণা কৰা নাই।

ডালিমীৰ দেশ, নগাপাহাৰ আৰু টিউৰেনচাং অঞ্চলৰে নতুন প্ৰদেশ গঠন সম্পৰ্কে মাননীয় ৰাজ্যপালৰ ভাষণত আভাষ দিছে। যি নগা পাহাৰ অতীজৰ পৰা চক্ৰধ্বজসিংহ আদি ৰজা সকলে শান্তিপূৰ্ণ ভাৱে মিলি-জুলি আছিল, আজি সেই নগা অসমৰ পৰা পাৰ্থক্য হৈ বিভিন্ন ৰাজ্যত পৰিণত হ'ল। অসমীয়া ৰাইজৰ এই সম্পৰ্কত মনোভাৱ যেয়ে নহওক দেশৰ শান্তি আৰু প্ৰগতিৰ কাৰণে নিস্তব্ধ নাই। যদিও ইয়াৰ মূল উদ্দেশ্য শান্তি স্থাপনকিন্তু আজিও নগা দুবৃত্ত সকলে ওচৰে পাজৰে থকা অসমৰ লোক সকলৰ ওপৰত অত্যাচাৰ, লুণ্ঠন, হত্যা আদি কৰিয়েই আছে। সিদিনা খন মাত্ৰ এই দুবৃত্ত সকলে অসমীয়া ডেকা কৰ্ম্মচাৰী এজনক নৃশংসভাৱে হত্যা কৰিলে। মোৰ সমষ্টিৰ সীমাতে, কেইদিন পাইছো যে, ৰাস্তাৰ দাঁতিত অত্যাচাৰ কৰিছে। ৰেল যাব নোৱাৰি কেইদিন লামডিঙলৈ ঘুৰি আহিছে। এনে অৱস্থাত নগাক স্বতন্ত্ৰতা দি কি লাভ হৈছে, মই কব নোৱাৰো। দুবৃত্ত নগাই লামডিং মৰিয়নী শাখা ৰেলত যি অত্যাচাৰ উৎপীড়ন আৰম্ভ কৰিছে তাৰ ফলত সাধাৰণ শাখা ৰেলত যাতায়তৰ কাৰণে অকল অসুবিধাই নহয় ই ভয়াবহ হৈ উঠিছে সেই কাৰণে জখলাবান্ধাৰ পৰা বাদুলী পাৰালৈ যিটো ৰেলবাট নিৰ্ম্মাণৰ যিটো প্ৰস্তাৱ এই সদনত গৃহীত হৈছে, সেইটো সোনকালে কাৰ্য্যকৰী হলে অকল যে অসমৰে যাতায়তৰ সুবিধা হব তেনে নহয়, সমগ্ৰ ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰৰে শাষন স্থৃঙ্খলা, দেশৰক্ষা আদি হব সকলো প্ৰকাৰৰ সুবিধা হব বুলি মোৰ বিশ্বাস।

আমাৰ উত্তৰ সীমাত থকা চীন দেশৰ কাৰ্য্য-কলাপে অসমবাসীকউদ্বিগ্ন কৰি ৰখাটো অতি স্বাভাৱিক। দেখাযায় আমাৰ ভাৰত চৰকাৰো এই বিষয়ে যথেষ্ট সচেষ্ট হৈছে। বৰ্ত্তমানলৈকে চীনৰ যি মনোবৃত্তি দেখাগৈছে, ইয়াৰ পৰাঅদূৰ ভৱিষ্যতে কি ঘটিব পাৰে তাক ধাৰণা কৰা টান। কিন্তু অতি দুৰ্ভাগ্যৰ বিষয় যে, আমাৰ ভাৰতীয় কমিউনিষ্ট পাৰ্টিৰ এটা বৃহৎদলে চীনৰ এই দুৰ্ভগীয়া কাৰ্য্যক গৰিহনা দিয়া দূৰে থাকক, তেওঁলোকক সমৰ্থনহে জনায়। চীনৰ এই Aggression ক aggression বুলিতো নকয়েই বৰং মকামিলাৰ কথাহে কয়। আচৰিত কথা যে, যদিও কমিউনিষ্ট চীনৰ এই aggression আনকি কমিউনিষ্ট ৰুচীয়ায়ো সমৰ্থন কৰা নাই, তথাপি আমাৰ ভাৰতীয় কমিউনিষ্টৰ এক গোষ্ঠীয়ে সমৰ্থন কৰে—তেওঁলোকৰ মতে চীনৰ এই Conduct is like caesar's wife above all suspicion.

চীন আৰু ৰুচৰ এই বিষয়ত মতভেদ হোৱা স্বত্বেও যদি দুয়োখন দেশ কমিউনিষ্ট হৈয়ে থাকিব পাৰে তেন্তে ভাৰতীয় কমিউনিষ্ট গোষ্ঠিয়ে চীনৰ এই aggression ক গৰিহণা দি Communist ideology লৈ থাকিব নোৱাৰিব জানো ?

তাতকৈও আৰু মাৰাত্মক কথা হৈছে এইযে ভাৰতীয় কমিউনিষ্ট সকলে ভাৰতৰ উত্তৰ সীমান্তত ভাৰতৰ বিৰুদ্ধে অপপ্ৰচাৰ কৰি চীন ভাৰতীয় সীমান্তত বিবাদত চীনক সমৰ্থন কৰি যিটো অপপ্ৰচাৰ কাৰ্য্য চলাইছে তাক যোৱা ২১ নৱেম্বৰত যেতিয়া লোকসভাত প্ৰধানমন্ত্ৰী নেহৰুৱে ঘোষণা কৰে আৰু সেই কাৰ্য্যত লিপ্ত থকা ৩ জন নেতাৰ নাম উল্লেখ কৰে তাত এজন পশ্চিম বঙ্গৰ M. L. A. ৰ নামো উল্লেখিত হয়। তেতিয়া কমিউনিষ্ট দলৰ পৰা প্ৰমাণৰ কাৰণে Challenge কৰা হয়। সৌভাগ্যই বোলক বা দূৰ্ভাগ্যই বোলক, অলপতে some espionage rings in Delhi have been unearthed. যি তিনিখন বিদেশলৈ Secret information পঠাইছে তাৰে এখন Communist country ইয়াতকৈ জাতীয় চৰিত্ৰৰ নগ্নান্তৰ কি হব পাৰে ?

মাননীয় শ্ৰীফণীবৰা ডাঙৰীয়াই কৈছে যে, দেশত ঐক্য স্থাপন কৰিব লাগে, কিন্তু তেওঁলোকৰ পাৰ্টিৰ একদলে যি দেশ দ্ৰোহীতাৰ ভাব পোষণ কৰে আৰু তেওঁলোকে নিজৰ দেশতকৈ বিদেশী Sm. ৰ নীতি আৰু আদৰ্শক বেচি স্থান দিয়ে তেওঁলোকৰ লগত ঐক্যৰ প্ৰশ্ন ক'ত ? পাৰ্টি দেশতকৈ ডাঙৰ হব পাৰেনে ? এনে অৱস্থাত এনে দলবোৰৰ লগত দেশবাসীৰ কৰ্ত্তব্য কি ?

গত ১ জানুৱাৰীত বোম্বেৰ এক সভাত প্ৰধান মন্ত্ৰী নেহৰুৱে দেশবাসীক আহ্বান জনাইছে ; To make new year's resolve, to maintain the country, he said, is more important and urgent at the present juncture and in the context of the changing world.

মই আশাকৰো দেশ বৰণ্য নেতা নেহৰুৱে যি আদৰ্শ পূৰ্ণ বাট দেখুৱাই আহ্বান জনাইছে তাত তেখেত সকলেও (কমিউনিষ্ট সকলে) মনে প্ৰাণে আগ বাঢ়ি আহক আৰু কমিউনিষ্ট গোষ্ঠীৰ তেওঁলোকৰ চলিত মনোবৃত্তিয়ে জাতীয় চৰিত্ৰত কালিমা সানিব বুলি স্বীকাৰ কৰি প্ৰকৃত ঐক্য সাধন কৰিবলৈ চেষ্টা কৰক।

তেখেত সকলে প্ৰধান মন্ত্ৰীৰ পৰ ৰাষ্ট্ৰ নীতিত সমৰ্থন দেখুওৱাৰ ভাও ধৰি দেশ বাসীক চলনা কৰা আজি কাৰো বুজিবৰ বাকী নাই।

আজি ইমান জটিল সমস্যাৰ মাজতো আমাৰ চৰকাৰ বিভিন্ন উন্নয়ন কামত আগবাঢ়ি গৈছে। এইটো ৰাজ্যপালৰ ভাষণত পৰিস্কাৰকৈ দেখা গৈছে। Privat Sector বোৰত বিনিয়োগ সম্বন্ধ সহায় কৰিবলৈ এখন বৰ্ড কৰি দিয়া হৈছে যদিও বিশেষ কাৰ্য্যকৰী হৈছে বুলি কব নোৱাৰো। চাহ বাগিচা বা অন্যান্য বে-চৰকাৰী ক্ষেত্ৰত চাকৰীৰ সন্ধান আৰু বিনিয়োগৰ কামত এই বৰ্ডে সহায় কৰে। আমাৰ দেশৰ নিবনুৱা লৰা বিলাকে চাকৰীৰ দিহা কৰি দিয়া নিতান্ত প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে। আমাৰ দেশত Technical unemployment বেচি কাৰণ Technical education দিয়াৰ সুবিধা কম। সেই কাৰণে এই নিবনুৱা সমস্যা সমাধান কৰিবৰ বাবে কাৰিকৰী শিক্ষাৰ প্ৰচাৰ নিত্যান্ত আৱশ্যক। Agrarian reform সাধনৰ কাৰণে Co-operative farming কৰি সমাজক তথা দেশক আগুৱাই নিবলৈ কৰা প্ৰচেষ্টা ৰ কথা ৰাজ্যপালৰ ভাষণত উনুকিয়াইছে। Co-operative forming আৰু Collective farming দুটা বেলেগ বস্তু আৰু ইয়াৰ যথেষ্ট পাৰ্থক্য আছে। সমবায় কৃষি-পামৰ উৎপাদন অংশীদাৰসকলৰ মাজত ভাগ বটোৰাৰা কৰা হয় আৰু সমূহীয়া কৃষি পামৰ উৎপাদন ৰাষ্ট্ৰৰ হাতলৈ যায় আৰু পিচত ৰাষ্ট্ৰ আৰু কৰ্ম্মীৰ মাজত ভাগ-বটোৰাৰা হয়। চীন দেশে Collective farming ত বেচি গুৰুত্ব দিছে কাৰণ সমস্ত ৎপাদন চৰকাৰৰ হাতলৈ যাব আৰু তেওঁলোকে ইচছা অনুযায়ী ভাগ বটোৰাৰা কৰিব পাৰিব। সেই কাৰণেই আজি আমাৰ কমিউনিষ্ট বন্ধু সকলে আমাৰ চৰকাৰৰ নীতি সমৰ্থন কৰিবলৈ টান পাইছে। যদিও Collective farming য়ে চীনদেশত কৃতকাৰ্য্যতা লাভ কৰিব পৰা নাই।

পঞ্চায়ত ৰাজ স্থাপনৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ ৰাইজৰ উৎসাহ উদ্দিপনাৰ অভাৱ নাই। এই পঞ্চায়ত ৰাজৰ ক্ষেত্ৰত উপযুক্ত গাইড বা পৰিচালনাৰহে অভাব। মোৰ বোধেৰে পঞ্চায়ত ৰাজ স্থাপনৰ ক্ষেত্ৰত উপযুক্ত গাইডৰ বিশেষ প্ৰয়োজন। এই বিষয়ত নিজ স্বাৰ্থ পৰিহাৰ কৰি দেশৰ বৃহত্তৰ স্বাৰ্থৰ ফালেহে দৃষ্টি ৰখা উচিত। Country is greater than party কিন্তু কমিউনিষ্ট পাৰ্টিৰ মনোভাব এই বিষয়ত যিমান সহযোগী হোৱা উচিত সিমান হোৱা নাই। আশাকৰো ৰাজ্যপাল ডাঙৰীয়াৰ আহ্বানত আমি সকলোৱে দেশদ্ৰোহী বা দেশৰ অমঙ্গল সূচক ভাববোৰ পৰিত্যাগ কৰি, হাতত ধৰা-ধৰি কৰি আহি হাহি মুখৰিত অসম গঢ়াত আগ বাঢ়ি যাওঁ।

***Shri MOHiKANTA DAS (Barchalla):** মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, জয় জয়তে মই ৰাজ্যপালক ধন্যবাদ জনাওঁ, কাৰণ তেখেতৰ ভাষণত আমাৰ দেশৰ বিভিন্ন সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ চৰকাৰে যিবোৰ ব্যৱস্থা হাতত লৈছে আৰু ভবিষ্যতে লব তাৰ ইঙ্গিত দিছে। আমাৰ দেশৰ শাসন চলোৱা বৰ সহজ নহয়। ইয়াত পাহাৰ আছে, ভৈয়াম আছে আৰু সেই দৰেই নানা ধৰণৰ মানুহো আছে সেই কাৰণে আজি উন্নয়নমূলক কামবোৰ কৰি ৰাইজক সন্তুষ্ট কৰিবৰ কাৰণে যিবোৰ কাম কৰিছে আৰু উন্নয়ন আচনি কাৰ্য্যকৰী কৰিবৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিছে, তাৰ বাবে অভিনন্দন জনাওঁ। আজি আমাৰ সৰ্ব্বাঙ্গীন উন্নতিৰ বাবে চৰকাৰে দুটা কথাত বিশেষ জোৰ দিছে—এটা হৈছে, পঞ্চায়ত আৰু আনটো হৈছে Field Management Committee পঞ্চায়ত আৰু পথাৰ পৰিচালনা কমিটিৰ জৰিয়তে দেশৰ উন্নতি সাধন কৰিবৰ বাবে চৰকাৰে আচনি হাতত লৈছে আৰু তাত সহযোগ কৰিবৰ বাবে সকলো দলৰে সম্পূৰ্ণ সমৰ্থন আহ্বান কৰিছে। প্ৰয়োজন হলে তাত থকা খুতি-নাতি গুচাই আমাৰ দেশখন আগবঢ়ায় নিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে।

State Trading কৰি দেশখন উন্নত কৰিবৰ বাবে কোনেও এটা ভাল উপায় দিব পৰা নাই। ইয়াত বহুটো খুত থাকিব পাৰে। আমি সেই খুত আতৰাই যাতে খেতিয়কে এটা দাম পায় অৰ্থাৎ মোণে ৪ টকা বা ৮ টকা,যিটো প্ৰাপ্য সেইটো যাতে পায় তাৰ বাবে চকু ৰাখিব লাগে। এইটো কৰিব পাৰিলেহে আমাৰ কৃষকে গা কৰিব পাৰিব আৰু Rural indebnessৰ হাত সাৰিব পাৰিব, কাৰণ Rural indebtness is a demonই আজি যক্ষ্মা ৰোগৰ দৰে আমাৰ গাৱলীয়া সমাজখন খুলি খুলি খাইছে। ইয়াৰ উচেছদ সাধনৰ বাবেই State Trading গঠন কৰা হৈছে। আশাকৰো আমি প্ৰগতিৰ পথত আগবাঢ়িব পাৰিম। প্ৰথমতে কিছু অসুবিধা হব পাৰে; কিন্তু ঐকান্তিক ভাবে আগবাঢ়িলে কৃতকাৰ্য্য হোৱা ধ্ৰূপ। আমাৰ আৰ্থিক উন্নতি হব যদি কৃষকৰ আৰ্থিক উন্নতি কৰিব পাৰি। সেই উদ্দেশ্যেই সমবায় আন্দোলন চলোৱা হৈছে আৰু State Trading ত গুৰুত্ব দিয়া হৈছে ইয়াৰ কেৱল খুতৰ কথাকে কৈ থাকিলে ছিগি-ভাগি পৰিব পাৰে।

মিল মালিক সকলে হয়তো সুবিধা নাপাব পাৰে, কাৰণ সকলো বিলাক ধান পোৱা নাই; সেইদৰে ডাঙৰ ডাঙৰ বেপাৰী সকলেও হয়তো ধান কিনিব নোৱাৰি বেয়া পাইছে সেই বুলিয়েই দুখীয়া কৃষক সকলক মাৰিব নোৱাৰি। সেই কাৰণেই চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা দৃষ্টি দিয়া হৈছে যেন, State trading আৰু পঞ্চায়তৰ জৰিয়তে জন-সাধাৰণ ৰাইজৰ, কিনোতা বা বিক্ৰেতাৰ আৰ্থিক উন্নতি হয়। সেই ফালৰ পৰা চৰকাৰে ৰাইজৰ উন্নতিৰ যথেষ্ট ব্যৱস্থা কৰিছে।

তাৰ বাহিৰেও, ভাৰত চৰকাৰে সংবিধানৰ জৰিয়তে সমগ্ৰ ৰাষ্ট্ৰৰ পিচপৰা সম্প্ৰদায় বিলাকৰ যেনে ট্ৰাইবেল, চিডিউল্ড আৰু অন্যান্য পিচ পৰা সম্প্ৰদায়ৰ লোক সকলৰ সৰ্ব্বপ্ৰকাৰ উন্নতিৰ হকে চেষ্টা কৰিছে। কোৱা বাহুল্য যে, এই বিলাক সম্প্ৰদায়ৰ লোক সকল, যি সকলে অতীজৰে পৰা ৰাষ্ট্ৰ তথা ৰাজ্যৰ বিৰাট এটা জনসংখ্যা ৰচনা কৰি আহিছে, আমাৰ দেশত বৃটিছৰ শাসন কালত তেওঁলোক অনাহুত আৰু অতিকৈ পিচপৰি পৰি নিশকতীয়া হৈ পৰি আছিল আৰু আজি অত্যন্ত সুখৰ বিষয় যে, ভাৰত চৰকাৰে তাৰ সংস্কাৰ আৰু উন্নতিৰ হকে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে। আৰু বিভিন্ন ৰাজ্যিক চৰকাৰ সমূহেও ৰাজ্যিক ক্ষেত্ৰত, তেওঁবিলাকৰ উন্নতিৰ হকে চেষ্টা চলাইছে। ইয়াৰ বাহিৰেও ৰাষ্ট্ৰৰ আৰু ৰাজ্যৰ

*Speech not corrected.

অন্যান্য পিচপৰা সম্প্ৰদায় সমূহৰ অজ্ঞান অন্ধকাৰ দূৰ কৰিবলৈ, ভাৰতীয় সংবিধানৰ ৩৪০ ধাৰা মতে শিক্ষা ক্ষেত্ৰত ৰাজ্যিক চৰকাৰ সমূহে, প্ৰথম, দ্বিতীয় আৰু তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ অন্তৰ্গত বহু টকা দিছে আৰু সেইমতে কাম কৰিবলৈ হাতত লৈছে। প্ৰমাণ স্বৰূপে, প্ৰথম পৰিকল্পনাত বিহাৰ চৰকাৰে ৪০ লাখৰ অধিক টকা শিক্ষা শিতানত ব্যয় কৰিছে। সেইদৰে সেই শিতানত—

বম্বেত—	৬৯ লাখৰ অধিক।
মধ্য প্ৰদেশত	৩১ লাখৰ অধিক।
উৰিষ্যা	১৮ লাখৰ অধিক।
উত্তৰ প্ৰদেশত	৩৪ লাখৰ অধিক।
আৰু পশ্চিম বঙ্গত	৩০ লাখৰ অধিক।

এই হিচাপে প্ৰথম পৰিকল্পনা আৰু দ্বিতীয় পৰিকল্পনাত বিভিন্ন ৰাজ্য সমূহে Other backward class ৰ লোক সকলৰ শিক্ষাৰ কাৰণে কাম কৰিছে যদিও, 'কালে কাৰ' পৰামশৰলী এই ক্ষেত্ৰত, কাৰ্য্যত হুবহু পৰিণত কৰা নাই। এইটো বৰ দুখৰ কথা। ইয়াৰ দ্বাৰাই সেই সম্প্ৰদায় বিলাকৰ বিক্ষোভ হোৱাটো অতি স্বাভাৱিক।

ইংৰাজৰ আমোলত সমস্ত ৰাজ্যত সৰ্ব্বমুঠ ১১৫ টা বৃত্তি আছিল; তাৰে দহোটা আছিল মেট্ৰিকৰ কাৰণে। সুখৰ কথা যে, দ্বিতীয় পৰিকল্পনাৰ প্ৰাকমুহূৰ্ত্তত সদনৰ সদস্য সকলৰ প্ৰচেষ্টা আৰু মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ সহানুভূতিৰ ফলত ৰাজ্যৰ অন্যান্য পিচপৰা সম্প্ৰদায়ৰ লৰা-ছোৱালীবশিক্ষাৰকাৰণে বৃত্তি পৰিমাণ বৃদ্ধি হৈছে আৰু তাৰ বাবে......

(সময়ৰ সংকেট)।

আমি চৰকাৰক ধন্যবাদ জনাইছো আৰু আশাকৰো যেন সংবিধানৰ স্বত্ব অনুযায়ী কাকা কালেকৰাৰ পৰামশৰলী যেন এই ক্ষেত্ৰত সম্পূৰ্ণ কাৰ্য্যকৰী কৰে।

ইয়াৰ পিচত, তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ কাল ছোৱাত অন্যান্য পিচ পৰা সম্প্ৰদায়ৰ লৰা-ছোৱালীৰ শিক্ষাৰ কাৰণে যি একলাখ টকা ধৰা হৈছে সি, জনসংখ্যা অনুপাতে অতি কম হৈছে। তাত আকৌ প্লেনিং কমিচনে কমাই ২৫ লাখ কৰিলে। সুখৰ বিষয় আৰু ১০ লাখ বেচি কৰি দিয়াত আমি আশাৰ কিছু ৰেঙনি দেখিছো। চলিত ১৯৬১ চনৰ গণ পিয়লত, এই সম্প্ৰদায় বিলাকৰ লোকসংখ্যা, ১৯৫১ চনৰ পিয়লতকৈ অধিক হব আৰু সেই হিচাবে অধিক অৰ্থ মঞ্জুৰীৰ প্ৰয়োজন হব আৰু সেই মতে চৰকাৰে বিবেচনা কৰিব বুলি আশা কৰিলো।

More than 50 per cent of the people belong to the other backward classes (Bell rang). Can we neglet this portion of the population ? No, if it is not to our Suicidal.

তাৰোপৰি অসমৰ এমূৰৰ পৰা সিমূৰলৈকে যদি চোৱা যায়, তেন্তে,দেখাযায় যে, জনজাতি, অনুসূচীত জাতি আৰু অন্যান্য পিচপৰা সম্প্ৰদায়ৰ লোক সকল মিলি অসমৰ জনসংখ্যাৰ শতকৰা ৭৫ ভাগ হয়।

(সময়ৰ সংকেট ধ্বনি)

Mr. SPEAKER: Your time is up.

***Shri MOHI KANTA DAS (Barchalla) :** কাযেই মই কব খুজিছো যে, তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ কালছোৱাত খৰচ কৰিবলৈ লোৱা ৫ লাখ টকা কম হৈছে আৰু ইয়াৰ ঠাইত কমকৈও ১০ লাখ টকাৰ plan কৰাৰ দৰ্কাৰ আৰু সেইমতে শিক্ষাৰ আচনি কৰিবলৈ চৰকাৰক অনুৰোধ জনালো।

Shri BIRENDRA KUMAR DAS : [Patacharkuchi (Reserved for Scheduled Tribes)] : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজ্যপাল মহোদয়ৰ ভাষণত জনজাতি সকলৰ সমস্যা সমাধানৰ কোনো উল্লেখ নেদেখি দুঃখ পাইছো। চৰকাৰে জনজাতি সকলৰ সমস্যা সমূহ বুজা নাই বা বুজিবলৈ চেষ্টা কৰা নাই। তেওঁলোকৰ সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ হলে তেওঁলোক কৃষ্টি সভ্যতা আৰু সাংস্কৃতিৰ লগত সম্বন্ধ ৰাখি তেওঁলোকৰ সমস্যা বোৰ সমাধান কৰিবলৈ চেষ্টা নকৰিলে এই ৰাইজৰ মনৰ আসোৱাই দূৰ কৰিব নোৱাৰিব। যদিও চৰকাৰে তেওঁলোকৰ সমস্যাৰ প্ৰতি মনদিছেও সেইটো চৰকাৰে জনজাতিৰ দৃষ্টি ভঙ্গিৰে চাব পৰা নাই। চৰকাৰে জনজাতিৰ ভাষা কৃষ্টি বিকাশৰ বাবে কোনো চেষ্টাই কৰা নাই। সেই কাৰণে জনজাতি আৰু অজন-জাতিৰ মাজত বিদ্বেষৰ ভাব দেখা গৈছে। সেই কাৰণে চৰকাৰক অনুৰোধ জনাইছো যে চৰকাৰে যেন জনজাতিৰ দৃষ্টি ভঙ্গিৰ সমস্যা সমাধানত আগ বাঢ়ি যাব। অধ্যক্ষ মহোদয় জনজাতি সকলৰ প্ৰথম সমস্যা হল অৰ্থনৈতিক সমস্যা। এই সমস্যা সমাধান হব কেবল কৃষিৰ ওপৰত— কাৰণ জনজাতি—সকলৰ নিজৰ সম্বল বুলিবলৈ কৃষিৰ খেতিৰ বাহিৰে আন একো নাই। তেওঁলোকক খেতি কৰিবলৈ হলে মাটি দিব লাগিব। জনজাতি সকলৰ শতকৰা ৯৮ জনেই খেতিয়ক, কিন্তু তেওঁ লোকৰ--৮০ জনৰেই Economic holding নাই। গতিকে এই খেতিয়ক সকলক মাটি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। কিন্তু দেখা গৈছে ট্ৰাইবেল বেণ্ট বা ব্লক কৰা হৈছে কিন্তু সেই বিলাকৰ ৰক্ষণাবেক্ষন হোৱা নাই। গতিকে তৃতীয় পৰি কল্পনাৰ অন্তৰ্গত যিবোৰ মাটি উলিওৱা হব সেই বিলাক মাটি জনজাতি সকলক তো মাটি উচিত মতে দিয়া হোৱাই নাই তদুপৰি তেওঁলোকৰ যিসকলৰ মাটি নগৰ অঞ্চলত আছে সেই বিলাকো শোধনাগাৰ বা অন্যান্য চৰকাৰী উন্নয়ন কামৰ নামত হয় তেওঁলোকৰ উচেছদ কৰিছে নহয় তেওঁলোকৰ মাটি অধিগ্ৰহণ কৰিছে। বৰুৱা বামুন গাওঁ, নাৰেঙ্গিত এনেকুৱা বহুত উচেছদ হৈছে আৰু তেওঁলোকক ক্ষতি পূৰণ দিয়া নাই। থিক সেইদৰে ৰাহেলিপাৰাত মেডিকেল কলেজ আৰু ষ্টুডিও কৰাৰ প্লেন কৰিছে। তাৰ জনজাতি সকলে আপত্তি কৰিছে তাত মেডিকেল কলেজ আৰু ষ্টুডিও কৰা নহয়। গতিকে এই বিষয়ে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো। মই আগতে কৈছো ট্ৰাইবেল সকলৰ-- সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ হলে তেওঁলোকৰ ভাষা কৃষ্টি আৰু তেওঁলোকৰ দৃষ্টি ভঙ্গীলৈ লক্ষ্য ৰখা উচিত। কিন্তু বৰো ৰাইজে বাৰে বাৰে প্ৰাইমাৰী স্কুলত বৰো ভাষা দিবৰ বাবে দাবি জনোৱা স্বত্তেও সেই ভাষা স্কুলত দিয়া নহল। লগতে আৰু এটা কথা নকৈ নোৱাৰিলো যে আমাৰ বিত্ত মন্ত্ৰীয়ে

*Speech not corrected

হেনো কোনো এখন খোলা মিটিঙত গোবেশ্বৰৰ ঘটনাবলীৰ বাবে জনজাতি সকলক দায়ী কৰিছে তাৰ বাবে তেওঁ লোকে বৰ অপমান বোধ কৰিছে।সেইকাৰণে মই আজি তেখেতক অনুৰোধ জনাইছো তেখেতে যেন সেই উক্তি উঠায় লয় ।

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) : এই কথা কোনো কাগজে পত্রে প্রকাশ পাইছে নে ?

Shri BIRENDRA KUMAR DAS [Patacharkuchi (Reserved for Scheduled Tribes)] : হয়—ট্রিবিউন অসমীয়া কাগজত এই কথা প্রকাশ পাইছে ।

তাৰ পাচত মদ নিবাৰণী ক্ষেত্রত ট্রাইবেল সকলৰ ভালেখিনি আপত্তি আছে । বতলৰ মদৰ ওপৰত prohibition ত কোনো আপত্তি নাই কিন্তু Rice beer prohibit কৰাত বাইজৰ যথেষ্ট আপত্তি আছো কাৰণ এই Rice Beer ৰ ধৰ্ম্মৰ লগত সম্বন্ধ আছে । তেওঁলোকৰ বাঘো আৰু খেৰাই পূজাত এই মদ উৎসৰ্গা কৰিব লাগে । গতিকে এই মদৰ আইন খন উঠাই দিব লাগে ।

মই আগতেও বহুবাৰ কৈছো যে মদ নিবাৰণী আইন খন উঠাই দিব লাগে । অৱশ্যে বাহিৰৰ পৰা যিটো মদ আহে তাক নিবাৰণ কৰাত মোৰো আপত্তি নাই ; কিন্তু যিটো Rice Beer তাত যথেষ্ট পৰিমাণে খাদ্য প্ৰাণ আছে, আৰু জনজাতীয় লোকসকলৰ ধৰ্ম্ম সম্বন্ধীয় সকলো কামতে দৰ্কাৰ এই Rice beer আইন সঙ্গত ভাবে উঠাই দিয়াত মোৰ ঘোৰ আপত্তি আছে । গতিকে বৰ্ত্তমান থকা আইনখন উঠাই দিবলৈ মই চৰকাৰৰক অনুৰোধ কৰিলো ।

তাৰ পিচত, সদস্য সকলে জানে যে আমাৰ জনজাতীয় লোকসকল শিক্ষাৰ জৰিয়–শিক্ষাত পিচ পৰা, আৰু তেওঁলোকক আগবঢ়াই নিবলৈ হলে শিক্ষাৰ জৰিয়তেই আগবঢ়াই নিব লাগিব । পঞ্চ বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত মাত্ৰ ২০ লাখ টকাহে দিয়া হৈছিল ; তাক ভগালে প্ৰত্যেক জিলাতে মাত্ৰ ১ লাখকৈহে প্ৰতি বছৰে পৰিব । মই এই বিষয়ে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো যাতে জনজাতীক আগবঢ়াবলৈ শিক্ষাৰ কাৰণে যথেষ্ট টকা দিয়া হয় ।

জনজাতীয় অঞ্চলৰ শিক্ষক সকল সেই লোকসকলৰ মাজৰ পৰা দিব লাগে । কাৰণ বাহিৰৰ পৰা শিক্ষক আনিলে তেওঁলোকৰ থকামিলাৰ অসুবিধা হয় আৰু ঘৰলৈ গলে প্ৰায় ২।৩ দিন স্কুল ত শিক্ষক নাথাকে ।সেই কাৰণে যাতে স্থানীয় শিক্ষক স্কুল বিলাকত নিয়োগ কৰা হয় তাৰকাৰণে মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলো ।

আমাৰ তৰফৰ পৰা দ্বিতীয় পৰিকল্পনাত জনজাতীৰ কাৰণে ৭ কোটি টকা ধৰিবলৈ কৈছিলো । কিন্তু বৰ দুখৰ বিষয়ে যে মাত্ৰ ২·৬৫ কোটি টকাহে দিয়া হল । ৰাজ্যিক বাজেট কিন্তু দুগুণ বাঢ়িল । মই পুনৰ অনুৰোধ কৰো যাতে তৃতীয় পঞ্চ বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত ৭ কোটি টকা ধৰা হয় ।

জনজাতীয় অঞ্চলত টিউবাৰ কুলোচিচ্ আৰু ক্ষয় ৰোগৰ প্ৰকোপ গুচাবলৈ চৰকাৰে আজি যথেষ্ট ব্যৱস্থা কৰিছে—তাৰ কাৰণে চৰকাৰক মই ধন্যবাদ দিছো কিন্তু আমাৰ বাচকা অঞ্চলত Leprosy Colony স্থাপন কৰিব লাগে। কিন্তু তেওঁলোকৰ সামাজিক উন্নতিৰ কাৰণে ঠায়ে ঠায়ে কিছুমান ট্ৰাইবেল কৃষ্টি সংঘ খুলিব লাগে। আৰু তৈয়াৰ ট্ৰাইবেলৰ কৃষ্টি ৰক্ষা বাবে উন্নতিৰ কাৰণে এটা Plains Tribal Cultural Institute স্থাপন কৰিব লাগে। ইয়াকে কৈ মোৰ বক্তব্যৰ সামৰনি মাৰিলো।

Shri SARAT CHANDRA GOSWAMI (Kamalpur): Mr. Speaker Sir, I support the motion moved by my Friend, Mr. Teron thanking the Governor for his speech delivered on 23rd February, 1961. In this connection, I beg to make certain observations. He has touched upon the most important problems, which are facing the State today. It is neat and proper that he has made some observations about the disturbances in the State which took place in July last. I do not want to go into delails or make any observations of all that happened in the State but would like to state that such happenings, such riots, whether on Language or religion or any other thing can happen only whenever we give too much value to our emotional sentiment, instead of asking for emotional integration we should preach and propagate intellectual integration of the State. By this I mean, that when we ask the people to be emotionally united and we require something of that before us, as a matter of fact, the emotion cannot last long. Whenever we speak something or whenever we appeal to emotion and give more emphasis to the heart than to the head in matters of the State administration or in any matter differences arise and instead of appealing to our emotion we should appeal to our intellect and there should be proper understanding among our leaders. By this I mean that we must observe and we must admire the rule of law. Whenever we regard the rule of law as the rule of life then all such occurences, all such evil forces will disappear. Of course it may sound like a sermon if we always propagate this, and if we teach our people in that manner so that they may respect the rule of law then only, Sir, this fissiparous tendency, the dissipating forces which are due to come will disappear and the country will prosper.

As regards the border situation, my other friends have also observed that the relation with Pakistan as rather amicable and the relation with China today is rather most unfortunate. Now these points referred to by the other Friend and Mr. Bora also suggested and he gave a sound of warning to all those persons who are thinking in terms of war. I also join with him in that warning. I also request those friends who are concerned to give that amount of warning across the border also. Then, Sir, the people of India do not want war or atleast war is looked down upon as inevitable evil and nobody wants to plunge into these evils unless compelled to. At the same time, the declared policy of our Central Government that peaceful negotiation is the way by which all such disputes can be settled and our Government is adhering to that policy. But taking advantage of this if the others try to jump upon us perhaps the inevitable may happen and we must not be afraid if that inevitable comes today or in the near future.

As regards the formation of the Naga State, we were expecting that the trouble there would end but, Sir, all our hopes have been belied. We hoped that with the formation of the Naga State, all the hostile activities by the Nagas in the border will cease but we have seen today that more persons have been killed and also that there are more instances of violence than before in certain areas.

On thing that strikes me Sir, is that Dimapur area of the Naga Hills was never in the Naga Hills. Dimapur area was part and parcel of Golaghat subdivision in the Sibsagar district; and was transfered to Naga Hills district only recently but when this new unit of Naga-land was formed sometime back this area was also included there. The people of the area also represented to the Government that this portion should be excluded from the new Nagaland and attach it with the State of Assam. Our revered Leader Pandit Pant also stated to us at Gauhati that when final settlement of this matter is made then he will take into consideration all these things. But now the entire district has been tagged to Nagaland. Sir, the inhabitants of this Dimapur area are predominantly Dimasa Kacharis and as every student of history of Assam knows Dimapur used to be the capital of the Dimasa Kachari Kingdom.

Then as regards the Language Bill which has now become an Act, I would request Government to take effective steps f r implementation of this Act. In this connection I beg to submit tha: a Committee should be immediately set up, some sort of an expert committee so that scientific, legal and other administrative terms in Assamese may be prepared and adopted. Then as regards agriculture: the Governor has been pleased to state that though the target has not yet been reached a substantial portiou of it has been reached. Now, in this agricultural sector service co-operatives and field manegment committees have been formed. I would like to suggest that these service co-operativs and primary marketing societies should be tagged together and other forms of activities in this line like State trading should be based upon these service co-operatives and marketing societies. As regards State trading which is one of the bold steps undertaken by our State and in which the entire population of the State have also actively co-operated, this should be expanded. As regards the defects we find that instead of raising this from the baso which is the primary marketing society, the process is the other way round, that is the apex is taken as the starting point. I would like to suggest that the process of basing this should be reversed if possible, to strengthen the base so that the apex could prosper. Now Sir, the Governor has mentioned in his Address that a committee was appointed to assess the extent of cultivable waste land, etc. In this connection I beg to say that we have not yet been able to know what amount of land was found to be distributed amoung the landless peasants and so on. In this connection I have to point out that recently when some embankments were made to check the heavy damage caused by floods in the countryside, that is, when it was decided to construct an embankment in the tributaries a strip of land of 60 feet was acquired but now you will be surprised to learn Sir, that for making an embankment of a tributary a strip of land of 180 feet was acpusred thereby causing hardship to the people living near the rivers. I know of one particular family whose land to the extent of 28 bighas have been acquired when an emba kment was constructed a sizable portion of the land of this family was acquired and it was left with only about 3 bighas of land and the head of that family has become a destitute. In this connection I have have to suggest that when land is acquired it should be allowed for cultivation by those persons from whom it was taken otherwise the problem of landlessness will become more and more acute as the affected people will be thrown into a state in which they will have no crop to fall back upon.

Then Sir, as regards industrialisation of the State, the land problem is bound to become more and more acute and that is why a substantial portion of the population should be shifted to industries. Therefore, the sooner our State becomes more and more industrialised the better it will

be for the State as well as for the people. In this connection connection I beg to suggest that the policy of the Government for the formation of basic industries should be emphasised. In our State except of course for the Refinery we have no basic industry worth the name. Particularly our State is very much in need of C. I. Sheets and among the States in the whole of India, Assam is the worst affected so far as the supply of C. I. sheets is concerned and it is the largest consuming state of C I. sheets, Therefore, while thinking of setting up other industries which will not be much beneficial to the State, the State should give more attention to establishment of major industries for iron and steel in the public sector. And also in our State there is great dearth of public cement. For want of cement a good number of projects of the Public Works Department had to be abandoned. And you will be surprised to know Sir, that a large amount of money which was allotted to Public Works Department for construction of buildings, bridges, etc, will have to be surrendered simply for want of cement, iron roads etc. So I would request Government that early steps should be taken so that cement can be made sufficiently available to the State. It is known fact that we have issued licenses for the establishment of certain industries, but mere issue of licenses will not do unless we see to the actual functioning of those industries. Another problem that is facing us today is that our State has issued industrial licenses to people outside the State. I think 11 fairms have been granted license for Paper Pulp industry but none of these licensees are people of the State. I do not say that these should not be given to people from outside the state but something should be done so that our people also should take to these industries. As regards small scale industries, one of these is the indigenous Endi industry. With the closure of our relationship with Tibet which is our greatest consumer of Endi, this industry has suffered a great setback so much so that the people engaged in this industry are thinking of giving it up. It is a fact that we have made various suggestions in the past suggesting the Government that Endi should be used in the preparation of liveries for 4th grade employees or that the people should be encouraged to make more us of Endi but nothing has been done in this direction. It is regretable Sir, that while on the one had we are speaking about popularisation of our cottage or small scale industries on the other hand we have done nothing to help the people to find markets so that they can benefit for such production. In this connection Sir, loans also have been issued for establishment of industries. Now so far as small scale industries are concerned there should be proper check so that persons to whom loans are advanced utilise the loan for the purpose for which it is granted.

Then, about education. We have seen the need for expansion but with this expansion we have seen also that the quality of education is deteriorating everyday. Not only that, the quality of the text books as also the quality of the teachers is deteriorating. So I beg to suggest that as regards text books some uniform standard should be adopted and maintained. Now we have a number of text books for the same subject and for the same class thereby a competition is created among the publishers to see that only their own text books find the market. So some machinery should be set up so that the number of text books should be reduced and also the quality should be changed. Then as regards inspection of schools, imparting of training to the teachers should be persued. We must make arrangement for giving educational guidance to the teachers and emphasis should be laid on the appointment of qualified teachers in thees

schools and Training Institution. In his address, the Governor has said that 100 High English schools will be converted to higher secondary schools. Sir, in absence of the qualified teachers, the conversion of these schools will not be very much helpful. Government should take steps to train the teachers in the science subject very soon.

Then as regards the unemployment problem, I can only say that it has become very much acute. Although the Government have appointed some committees to prove into this matter the institution of this committee shall not be able to solve this problem specially so far as the under matric youths are concerned. The Government thould therefore pursue this matter.

Mr. SPEAKER: Mr. Goswami your time is up.

Shri SARAT CHANDRA GOSWAMI (Kamalpur): Sir, I want to speak a few words about the Panchayat Raj. Sir, the Panchayat Raj has been introdced. A fund has been advanced for the development of the rural areas. But Sir, 75 percent of this fund is being spent for the establishmenr leaving a meagre sum of about 25 percent for the development work. But now although a bigger fund has been alloted, it is now divided between the Gaon panchayat and Anchalik panchayat. Due to this division and fragmentation the amount has become smaller. The Gaon Panchayats should be asked to raise their own resources also. In any case, it should be made clear that not more than 25 per cent of the fund should be spent for establishment and that 75 per cent must be spent for developmental works.

With these words, Sir, I beg to support the motion moved by Shri Teron.

Adjournment

The Assembly was then adjouned for lunch till 2 P.M.

Maulavi TAJUDDIN AHMED (Tarabari) : অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি আশা কৰিছিলো যোৱা বছৰৰ আমাৰ ৰাজ্য চৰকাৰে যি বিলাক কাম কৰিবলৈ আৰু যিবিলাক কৰিবলৈ বাকী থাকিল আৰু কি অসুবিধাৰ সমুখীন হৈছিল—সেই বিলাকৰ চমু বৃত্তান্ত এটা ৰাজ্যপালৰ ভাষণত পাম, কিন্তু সেইবোৰ নাপালোঁ। ৰাজ্যপালৰ ভাষণ খনত আৰম্ভৰে পৰা শেষলৈকে দেখা গল যে, সমস্যা বিলাকৰ এটা ফাল কেৱল উল্লেখ গৈছে আনটো ফাল—যত সমস্যাৰ সমাধানত উপনিত হব লাগিছিল—তাত একো উল্লেখ নাই। তেখেতে, তেখেতৰ ভাষণৰ দ্বিতীয় দফাত, আমাৰ ৰাজ্যত যোৱা জুলাই মাহত হৈ যোৱা অপ্ৰীতিকৰ ঘটনাৰ কথা উল্লেখ কৰিছে—যি ঘটনাত বহুত্ত মানুহৰ ধন-সম্পত্তি হানি হল আৰু যি ঘটনাত বহুতমানহ স্থানচ্যুত হল। এই ধন সম্পত্তি ক্ষতিৰ ক্ষতি পূৰণ অথবা স্থানচ্যুত সকলৰ পূনৰ সংস্থাপন ব্যৱস্থা কৰাৰ কিছু আভাস দিলেও সি অসম্পূৰ্ণ আৰু প্ৰথম আৰু প্ৰধান ঘটনাৰ কাৰণ কি তাৰ অনুসন্ধান কৰি মূল কাৰণ নিৰ্দ্ধাৰণ কৰাৰ কোনো প্ৰচেষ্টাৰ আভাস নাই। কিয় এনে অপ্ৰীতিকৰ ঘটনা হল, তাৰ মূলত কোন দায়ী আৰু কোন বিলাক চৰকাৰী কৰ্ম্মচাৰীৰ মইমতালীভাৱৰ বা কাৰ্য্যৰ কাৰণে, এনে ঘটনা সম্প্ৰসাৰিত হল আৰু সেই বিলাকক কৰ্ম্ম

চাৰীক যি উদাহৰণ মূলক শাস্তি দি, ভবিষ্যতে যাতে এনে অপ্ৰীতিকৰ ঘটনা হব নোৱাৰে তাৰ দিহা--ব্যৱস্থা হল বা চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা কিবা তাৰ কোন ইঙ্গিত নোপোৱাত, আমি মৰ্ম্মান্তিক দুখ পাইছো ।

তেখেতৰ ভাষণৰ ৫ম দফাত নগা সমস্যাৰ কথা উল্লেখ হৈছে । নগা সকলক বেলেগ নগা ৰাজ্য দিয়া হৈছে । কৰা নগাই কৰা উপদ্ৰৱৰ কথাও উল্লেখ কৰা হৈছে । তেওঁলোকে পৃথক ৰাজ্যত পাব আৰু আনহাতে ৰাজ্যত নগা সকলৰে দ্বাৰায় হিংসাত্মক কৰ্য্য পূৰাদমে চলি থাকিব এইটো যুক্তি সম্মত কথা নহয় । তেওঁলোকৰ উদ্দেশ্য যদি পূৰা হৈছে তেন্তে হিংসাত্মক কাৰ্য্য কিয় বন্ধ হোৱা নাই ? আৰু যদি নগা ৰাজ্য দিয়াৰ পাচতো তেওঁলোকৰ আচল উদ্দেশ্য পূৰা হোৱা নাই তেন্তে ইয়াৰ বাহিৰেও তেওবিলাকৰ উদ্দেদ্দশ্য কি ? চৰকাৰে বুজিবলৈ চেষ্টা কৰা উচিত। নহলে নগা বিলাকৰ হিংসাত্মক কাৰ্য্যৰ ফলত ভৈয়াম অঞ্চলৰো বহু মানুহৰ ধন সম্পত্তি নষ্ট হৈছে আৰু বহুত মানুহে প্ৰান হেৰোৱাইছে । যদি এইটো কেৱল ডকাইটৰ দল হয় আৰু আন কোনো উদ্দেশ্য নহয় তেন্তে এই দকাইট সকলৰ বিলোপ আৰু হিংসাত্মক কাৰ্য্য কলাপৰ শেষ অনতিপলমে হোৱা উচিত । এই-বিলাকৰ কোনো ধৰনৰ ইঙ্গিত ৰাজ্য পালৰ ভাষণত নাই আৰু তাৰ বাবে আমি অত্যন্ত দুখিত ।

ভাষণৰ ৮ম দফাত কৃষক সকলৰ উন্নতি আৰু কৃষি সম্পদৰ উন্নতিৰ কাৰনে ব্যৱস্থা লোৱাৰ আভাস পাও আৰু সেই কল্পে আচনি লোৱাৰ কথা উল্লেখ কৰিছে । আচনি চৰকাৰে লৈছে সচা, আগতেও বহুত লৈছিল সেইবিলাক প্ৰকৃত পক্ষে অকৃত-কাৰ্য্য আৰু বিফল হৈছে আৰু এতিয়াৰ আচনি সমূহ কাৰ্য্যকৰি হব বুলি আশা কৰো উন্নয়ন মুলক আচনি চৰকাৰে কৰিলেও কৃষকক সকলৰ ওপৰত কৰ কাটলৰ ইমান গধুৰ বোজা পৰিছে যে, তাৰ ফলত সেই আচনি বিলাক নিষ্ফল হৈ যায় আৰু খেতিয়কৰ কোনো প্ৰকাৰৰ উন্নতি পৰিলক্ষিত হোৱা নাই । আনফালে ভমি সম্পদ বাঢ়ি নাযায় জনসংখ্যাৰ বৃদ্ধিৰ ফলত মাটি দিনকদিনে কমি গৈছে । খেতিয়ক সকলৰ অৱস্থা তদ্ৰূপ । পৰিয়াল বৃদ্ধিৰ লগে লগে খেতিয়ক সকলৰ খেতিৰ মাটি কমি গৈছে আৰু বছৰি মাটিৰ উৰ্ব্বৰতা শক্তি হ্ৰাস পাই আহিছে এনে অৱস্থাত কৃষকৰ কৃষি--কৃষিজাত দ্ৰব্যৰ উৎপাদন কমি আহিছে আনহাতে, এই খাবলৈ নোজোৰা খেতিৰ মাটিৰ ওপৰত, খাজনাৰ হাৰ বৃদ্ধি হৈছে যিবিলাক পৰিয়ালৰ মাটি uneconomic holding হৈছে তাৰ মাটিৰ খাজনা চৰকাৰে কমাই দিব লাগে ।

তাৰোপৰি, আন এটা অসুবিধাই খেতিয়ক সকলৰ আগত দেখা দিছে সেইটো হৈছে--খেতিয়ক সকলৰ মাটিবিলাক ম্যাদী কৰিবলৈ আগতে 'প্ৰিমিয়াম' দিব নালাগিছিল । কিন্তু এতিয়া তাৰ কাৰণে 'প্ৰিমিয়াম' দিব লাগে প্ৰতি বিঘাত ৫৫ টকা কৈ আৰু ম্যাদী কৰিবলৈ দৰ্খাস্ত কৰোতে যি 'কট ফি' দিব লাগে, তাৰ দামো আগতকৈ বেচি । এইবিলাক কাৰণেই, চৰকাৰে খেতিয়কৰ কাৰণে উন্নয়ন মূলক আচনি ললেও খেতিয়ক সকলে কৰকাটল দিওতে এহাতে হাড় ভাঙি যায় আৰু আন হাতে চৰকাৰৰ আচনি বিলাক নিষ্ফলা হয় ।

ৰাজ্যপালৰ ভাষণত আমাৰ ৰাজ্যৰ পৰ্ব্বত-ভৈয়ামৰ জনজাতীয় লোক সকল আৰু অনুসূচিত সম্প্ৰদায় লোক সকলৰ উন্নতিৰ অৰ্থে যথোপযুক্ত কাম কৰ হৈছে বুলি কোৱা হৈছে । এই বিলাক কৰা দৰ্কাৰ ; কাৰণ, এখন দেশ উন্নতিৰ পথত আগবাঢ়িবলৈ হলে--তাৰ লোক সকল সমানে আগ বাঢ়িব পাৰিব লাগিব ।

এই প্ৰসঙ্গত এই কথা কলে ভুল নহব যে পিচপৰা সম্প্ৰদায়ক আগবঢ়াই নিবলৈ যি সুবিধা আজি দিয়া হৈছে—সেই সুবিধা সদায়ে চলি থাকিলে আগবঢ়া কিছুমান জাতি পিচ পৰিব। এইদৰে জাতি-বৰ্ণ বিভেদ চলি থকাটো ঠিক নহয় আৰু তাৰ দ্বাৰাই জাতীয় ঐক্য নিৰ্বল হৈ উঠিব। তাকোপৰি কাৰ্য্য ক্ষেত্ৰত আজি লনুত জাতিৰ নামত দেখা যায় বামুন, গোসাই, কলিতা আদি সম্প্ৰদায় সমূহৰ লোক বিলাক বিশেষকৈ নলবাৰী অঞ্চলত আগবাঢ়িছে যদিও এনে কিছুমান বৃহত অংশ ৰাজ্যত আছে যত-এই সম্প্ৰদায় বিলাকৰ মানুহ বিলাক অতি নিচলা। উনুত সম্প্ৰদায়ৰ নামত- সেই সম্প্ৰদায়ৰ মানুহ বিলাক ভাত ৰান্ধনীৰ কামত আছে। আমাৰ অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ সমষ্টিৰ অৰ্থাৎ পশ্চিম বৰক্ষেত্ৰী অঞ্চলৰ বামুন-গোসাই বিলাকে এই বৃত্তি অবলম্বন কৰিব লগা হৈছে।

এইবোৰ সাম্প্ৰদায়িক বিভিনুতা ৰখাৰ ফলত ট্ৰাইবেল, বেকওৱাৰ্ড, তপশীলভূক্ত হিন্দু মানুহ—এজন D. C. হলে—তেওঁৰ লৰাই স্কুলৰ মাচুল মাফ পাব। কিন্তু আন হাতেদি এজন বামুন মানুহে লোকৰ ঘৰত ৰান্ধনী কৰি আছে, তেওঁ আছলতে দুখীয়া তেওঁৰ লৰাই কিন্তু মাচুল মাফ নাপায় কাৰণ তেওঁ উচচ বংশৰ লোক। পশ্চিম বৰক্ষেত্ৰি অধ্যক্ষ মহোদয়ৰে সমষ্টি তাত কিছুমান মুছলমান মানুহ আছে। এই মানুহ খিনিৰ অবস্থা অতি শোচনীয় বৰপেটা মহকুমাত মুছলমান মানুহ খিনিৰ ভিতৰত মৰিব ওলালে গেজেটেড মুছলমান অফিচাৰ এজনৰ হাতৰ হপানী খাই মৰিব বিচাৰিলে দিবলৈকে এজনো মুছলমান গেজেটেত অফিচাৰ নাই। শিৱসাগৰত কিছুমান মুছলমান অফিচাৰ থাকিব পাৰে গতিকে জাতিৰ কথালৈ চাওতে চাওতে কিছুমান পিচপৰা জাতি বহুত আগ বাঢ়ি গল আৰু যিবিলাক আগ বঢ়া জাতি আছিল তেওঁলোক একেবাৰে পিচ পৰি গল।

ৰাজ্যপালৰ ভাষণত পঞ্চায়তৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। এই পঞ্চায়ত ব্যবস্থা আমাৰ ৰাজ্যৰ কাৰণে এটি অতি উপযুক্ত ব্যবস্থা হৈছে। এইটো ঠিক মতে চলাব পাৰিলে দেশ যে স্বাধীন হল সেই কথা জনসাধাৰণে কিছু উপলব্ধি কৰিব পাৰিব। গাতিকে এই বিষয়ে সকলোৰে একমত হৈ এই কামত আগ বাঢ়ি যাব লাগে। কিন্তু কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত দেখা যায় পঞ্চায়ত ক্ষেত্ৰতো দলীয় ভাবৰ স্থষ্টি হৈছে। এইটো অতি দুঃখ লগা আৰু ক্ষতিকৰ কথা। কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত পঞ্চায়ত অফিচাৰ সকলেও দলীয় স্বাৰ্থ জড়িত হৈ থকা, এই অতি পৰিতাপৰ কথা।

আমাৰ ৰাজ্যপালৰ ভাষণত এটা অতি আবশ্যকীয় কথাৰ উল্লেখ নাই— সেইটো হৈছে ভেটি খোৱা বন্ধ কৰাৰ কি ব্যবস্থা চৰকাৰে লৈছে। এই ভেটিৰ কাৰুকাৰ্য্য বন্ধ কৰিব নোৱাৰিলে দেশত বিপ্লৱ হবই। আগতে ভেটি চলিছিল লুকাই চুৰ কৈ। এতিয়া দেখা দেখিকৈয়ে ভেটি লয়—অকল সেয়ে নহয় লাঠিৰে কোৰদিও ভেটি আদায় কৰে এইটো কেচ পৰ্য্যন্ত হৈ গৈছে। এইটো ঘটনা বৰপেটা P. W. D. অফিচৰ ঘটনা। এনেকুৱা কেচ শেষত মিটমাটতে অবসান ঘটিল। আকৌ বৰপেটা P.S.I. Officeত এটা নিয়ম চলিছে যে হাকিমে কোৰ্ট বাবুৰ জামিনৰ কাগজ পত্ৰবোৰ check কৰিবলৈ দিয়ে অথচ কোৰ্ট বাবুলৈ দিয়াৰ কোনো প্ৰয়োজন নাই। এইটো মাত্ৰ এটা ভেটি খোৱাৰ ৰাস্তা উলিওৱাৰ ব্যবস্থা। বাঘবৰ চাবকেল অফিচত এটা ভেটি খোৱাৰ দল স্থষ্টি হৈছে। এই ভেটি যদি অবাধে চলি থাকে তেন্তে সমমত বিপ্লৱ নিশচয় আহিব। গতিকে এই ভেটি খোৱাৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰ যাতে বিশেষ ৰূপে সজাগ হয় তালৈ চৰকাৰৰ তীব্ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

*Shri KAMALA PRASAD AGARWALA (Tezpur): Mr. Speaker, Sir, I thank Shri Teron for bringing in this Motion of thanks to the Governor for the Address which he delivered the other day. Sir, the Address of the Governor reveals clearly the basic problems which we are facing today. He has with a statesmanlike caution warned us against some of basic problems which are facing the country today. Firstly, he has cautioned us against fissiparous tendencies which are in evidence in our State. Secondly, he has also drawn our attention to the problem of our northern-border. Now, our basic approach for the solution of these various problems should be to see how far we are approaching towards the goal of socialistic pattern of society which we have set before us. What is needed most to-day for us is to gear up all our energies towards the quick achievement of our goal of bringing in a socialistic pettern of society. For that we should first of all direct our efforts towards more production so that we can distribute more. Of course, there are other problems also, like the linguistic problem, the problem of borders, the problem of development, etc. It is high time that we resolve our differences and make united efforts towards achieving our goal of a socialistic pettern of society. Once we do that other problems, which are mostly subsidiary, will automatically solve themselves. Now, Sir, what are our differences ? Our differences are mainly cultural and linguistic. There are of course some customary differences also. All these differences will be resolved once we set ourselves towards achievement of our basic goal. In other countries also, all these proplems were present. But they were automasically solved with the solution of the basic problem.

Now, Sir, among the differences, I would like to say that we should seek unity among the diversities. We agree that our country is facing economic depression due to these differences.

As regards the productive side, we have phased programme and all problems of the State are phased for solution. So, Sir, unless the differences in different aspects of the plans are made out the target envisaged under the plans will not be implemented. Sir, as regards other matters which the Governor is pleased to mention was about the law and order situation of the State. We have seen that in the last disturbances the machiuery of the Government was really inert. I congratulate the Government for tackling the situation and I hape that the primary duties of the law and order will be maintained efficiently.

About the industrial development of our State I would like to say that the industrial development in our State is not above any other State.

Regarding the development of our State, we have one set back. We have great dearth of skilled and semi-skilled labour in our State, and unless they are trained up we will not be able to march with the progress of industrial development. So, we should see that adequate provision for training facilities and procurement of men and materials should be made, so that the children of the soil can be fitted in the coming industries. I have nothing more to say, Sir. But lastly, I went to stress the last portion of the address of the Governor that "I would earnestly appeal to this House as well as to all sections of the people to forge complete unity of purpose and march and toil together hand in hand with the object of reaching the goal of a prosperious and smiling Assam."

---

*Speech not corrected.

Shri TAMIJUDDIN PRADHANI (Dhubri): माननीय अध्यक्ष महोदय, माननीय ৰাজ্যপাল মহোদয়ে যোৱা ২৩।২।১৯৬১ তাৰিখে যি ভাষণ দিলে সেই ভাষণৰ অভিনন্দন জনাই বন্ধু শ্ৰীছত্ৰচিং তেৰন ডাওৰীয়াই যি প্ৰস্তাৱ এই সদনত দাঙি ধৰিছে মই সেই প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি দুষাৰমান কবলৈ ঠিয় দিলো ।

মহোদয়, আমাৰ চৰকাৰে Field management Committee আৰু Service Co-operative ৰ যোগেদি অধিক শস্য উৎপাদনৰ কাৰণে যথেষ্ট যত্ন লৈছে আৰু বহুত ঠাইত কৃতকাৰ্য্যতাও লাভ কৰিছে লগতে বিদ্যুৎ শক্তি বৃদ্ধি কৰি অৰ্থনৈতিক সমস্যা সমাধান কৰাৰ বাবে অপ্ৰাণ চেষ্টা কৰিছে । তাৰ কাৰণে চৰকাৰক ধন্যবাদ জনাইছো ।

কিন্তু ভূমিহীন, গৃহহীন মানুহ বিলাকক মাটি দিয়াৰ স্থকীয়া ভাবে কোনো ব্যৱস্থা আজিলৈকে আমাৰ চৰকাৰে হাতত লোৱা নাই । মই আজি এই সদনত দাবি কৰ পাৰো যিমান দিনলৈকে ভূমিহীন মানুহ বিলাকক খেতিৰ মাটি দি খেতিকৰাৰ ব্যৱস্থা কৰি দিয়া নহব তেতিয়ালৈ আমাৰ এই ৰাজ্যখনৰ খাদ্য সমস্যাৰ সমাধান হব নোৱাৰে ।

মই দুখেৰে কব খুজিছো যে প্ৰতি বছৰে গৰাখহনীয়াত হাজাৰ হাজাৰ বিঘা খেতিৰ মাটি ভাঙি লক্ষ লক্ষ মানুহক ভূমিহীন আৰু গৃহহীন কৰি আছে । কিন্তু আজিলৈকে চৰকাৰে এই ভূমিহীন মানুহ বিলাকক মাটি দিয়াৰ উপযুক্ত কোনো ব্যৱস্থা হাতত লোৱা নাই । আৰু অৰ্থনৈতিক সমস্যা বিলাক দূৰ কৰাৰ বাবে বিশেষ কোনো ব্যৱস্থা হাতত লৈছে বুলি ৰাইজে অনুভব নকৰে বা কৰিব পৰা নাই ।

মহোদয়, আমাৰ চৰকাৰে পঞ্চায়ত আইন পাচ কৰি ৰাইজৰ মাজত ক্ষমতা বিকেন্দ্ৰীয় কৰণ কৰাৰ চেষ্টা কৰিছে আৰু জাতীয় পিতা বাপুজীৰ পৰিকল্পিত এখন শ্ৰেণীহীন সমাজ গঠনৰ কাম হাতত লৈছে আৰু এই আইনৰ দ্বাৰা ৰাইজে ৰজা, এই কথাখিনি আজি ৰাইজেঅনুভব কৰিছে।

ৰাইজৰ মনত দায়িত্ব আৰু দেশাত্মকৰ ভাব জাগি উঠিছে । এই বিষয়ে মই চৰকাৰক ধন্যবাদ দিছো । আৰু লগতে এই আইনখনৰ কিছুমান কথালৈ চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো । ভোট দিয়াৰ নিয়মটো পৰিবৰ্ত্তন হব লাগে । বৰ্ত্তমান নিয়মে প্ৰকাশ্য ভাবে ভোট দিয়াত ৰাইজে বৰ বেজাৰ পাইছে ; বহুতে ভোট দিবলৈ পুলিংবুথলৈ যোৱাই নাই । আৰু বহুত ঠাইত নানাৰকমৰ গোলমালৰ স্বষ্টি হৈছিল । ভবিষ্যতে যাতে এনে ধৰণে ভোট দিয়াৰ ব্যৱস্থা নাথাকে আৰু বেলট বাকচত ভোট দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হয় তাৰ কাৰণে চৰকাৰক অনুৰোধ জনাইছো । আঞ্চলিক পঞ্চায়ত বোৰ্ডৰ প্ৰেচিডেণ্ট বিলাকে যথেষ্ট পৰিমাণে, পৰিশ্ৰম কৰিব লাগে কিন্তু প্ৰেচিডেণ্ট বিলাকৰ কোনো ৰকমৰ T. A. বা চলাফিৰাৰ কোনো ব্যৱস্থা নথকাত কাম কৰাৰ ভালেখিনি অস্থবিধা দেখা গৈছে । লগতে আৰু এটা কথা কব খুজিছো যে Panchayat Act খনত চেক্ৰেটাৰী বিলাকক যি ক্ষমতা দিয়া হৈছে, তাতে সেইসকলক চেক্ৰেটাৰীৰ পৰা প্ৰেচিডেণ্ট সকলে কিমান কাম আদায় কৰিব পাৰিব মই কব নোৱাৰো। এই বিষয়ে বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

মহোদয়, অসমীয়া ভাষা বিলখন ১৯৬০ চনৰ ২৪ অক্টোবৰত এই বিধান সভাত পাচ হোৱা তাৰিখটো অসম বুৰঞ্জীত উজ্জল আখৰেৰে লিখা থাকিব। আৰু সেই দিনটোৰ কথা অসমীয়া ৰাইজৰ মনত চীৰ স্মৰণীয় হৈ থাকিব। আৰু এই বিল খনত সংখ্যা লঘু সম্প্ৰদায়ৰ স্বাৰ্থ বজাই থকাত এই বিলখনৰ মৰ্য্যাদা ৰহুখিনি বাঢ়ি গৈছে।

দুখৰ বিষয়, এই ভাষা বিল সংক্ৰান্ত ব্যাপাৰে যোৱা জুলাই মাহত অসমৰ বহুত ঠাইত বিশ্বখলাৰ স্বষ্টি কৰিছিল আৰু নানা ৰকমৰ অপ্ৰিয় ঘপন-ঘটনা ঘটিছিল আৰু ৰাইজৰ অপুৰণীয় ক্ষতি কৰিছিল। সেইটো ৰাইজে ভালকৈ উপলব্ধি কৰিব পাৰিছে। ৰাইজে আৰু চৰকাৰৰ আপ্ৰাণ চেষ্টাত আজি ৰাইজৰ মাজত পনঃ সৌহাৰ্দ্দ্য, মিলাপ্ৰীতি স্নেহ ভালপোৱা আকৌ আহিছে আৰু চৰকাৰে ক্ষতিগ্ৰষ্ট দুৰ্দ্দস্ত লোকসকলৰ কাৰণে সকলো প্ৰকাৰেৰ সাহায্যৰ ব্যবস্থা কৰাত চৰকাৰক অশেষ ধন্যবাদ দিছো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি মই এটা কথা এই সদনত নকৈ নোৱাৰিলো। গোৱালপাড়া জিলাত বৰ্ত্তমান ৩টা মহকুমা হৈছে। তাৰ ভিতৰত ধুবুৰী হল সদৰ ঠাই। কিন্তু মই বৰ আচৰিত হৈছো যে সদৰ অফিচবোৰ সদৰত নহৈ আন ঠাইত হব ধৰিছে। ইয়াৰ যথাযথ কাৰণ কি মই চৰকাৰৰ পৰা জানিব খুজিছো। ডিষ্ট্ৰীক চেটোলমেণ্ট ৰেভিনিউ অফিচ্ ডিষ্ট্ৰীক জেল, P. W. D. Superintentding Engineer Office, ডিষ্ট্ৰীক প্ৰচাৰ অফিচ, ডিষ্ট্ৰীক সমাজ শিক্ষা বোৰ্ডৰ অফিচ থাকিব জিলাৰ সদৰ ঠাইত কিন্তু সদৰত নহৈ অইন মহকুমাত হব ধৰিছে। তাৰ কাৰণে ধুবুৰী বাসী ৰাইজৰ মনত চৰকাৰৰ প্ৰতি এটা এটা অসন্তোষৰ ভাব দেখা দিছে। অলপতে আৰু এটা খবৰ শুনি ধুবুৰীৰ জনসাধাৰণৰ মনত হতাশ আৰু আতঙ্কৰ স্বষ্টি হৈছে। আজি কেই মাহ মানৰ পৰা পশ্চিম চাপৰ্কলৰ ইনস্পেক্টৰ অফিচ ধুবুৰী তথা গোৰীপুৰত চলি আছে। কিন্তু এতিয়া এটা জনবৱ উঠিছে যে তাৰ পৰা উঠায় নি আন চৰ্ ডিভিজনত পতা হব। এইটো যদি সচা হয় তেন্তে বুৰী ৰাইজৰ প্ৰতি বৰ অন্যায় কৰা হব। মই ধুবুৰী মহকুমাত জন সাধাৰণৰ তৰফৰ পৰা তীব্ৰ প্ৰতিবাদ কৰিছো। আৰু বিভাগীয় মন্ত্ৰী আৰু মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ চোকা দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো।

প্ৰাইমেৰী শিক্ষা বাধ্যতামূলক কৰা আৰু Higher Secondary শিক্ষাৰ বাবে আমাৰ চৰকাৰে যথেষ্ট যত্ন লৈছে। তাৰ বাবে চৰকাৰক ধন্যবাদ জনাইছো। প্ৰাইমেৰী শিক্ষকৰ অৰ্থনৈতিক সমস্যা দূৰ কৰাৰৰ বাবে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো। ১৯৫৯ চনৰ মাৰ্চৰ পৰা সাহায্য প্ৰাপ্ত হাই স্কুলৰ শিক্ষকৰ বেতন বৃদ্ধি কৰি চৰকাৰী হাই স্কুলৰ শিক্ষকৰ সমান কৰা হৈছে। কিন্তু দুখৰ বিষয় এইডেড্ স্কুলৰ হেড মাষ্টাৰৰ বেতন এতিয়ালৈকে স্থিৰ নোহোৱাত তেওঁলোকৰ মনত অসন্তোষৰ ভাব দেখা দিছে আৰু চৰকাৰৰ মহৎ উদ্দেশ্য ব্যৰ্থ হৈছে।

Shri BIRENDRA KUMAR DAS [Patacharkuchi (Rserved for Scheduled Tribes) : On a point of explanation, Sir, বিত্ত মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই বাতৰি কাগজখন খুজিছিল। এই বাতৰি কাগজত এই বুলি লিখিছে।

Mr. SPEAKER: পঢ়িব নেলাগে, কাগজখন দিলেই হব।

Shri MOHIDHAR PEGOO [Jorhat (Reserved for Scheduled Tribes)]: মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই সদনত মোৰ বন্ধু শ্ৰীতেৰণ ডাঙৰীয়াই ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ ওপৰত যিটো শলাগনি প্ৰস্তাৱ দাঙি ধৰিছে তাক সমৰ্থন কৰাৰ লগতে চৰকাৰক কেইটামান কথা পৰামৰ্শ স্বৰূপে আগবঢ়াব খোজোঁ। জয়-জয়তে ৰাজ্যপাল মহোদয়ে যোৱা জুলাই মাহত হৈ যোৱা দুৰ্যোগৰ কথা কৈছে। সেইটো সচাকৈ আমাৰ দেশৰ কাৰণে এটা ভীষণ ধুমুহা ডাঙৰ দুৰ্যোগ আৰু দুৰ্ভাগ্যৰ কথা। সঁচাকৈ আমাৰ ওপৰত এক ভীষণ ধুমুহা পাৰহৈ গৈছে। সেই ধুমুহাৰ পৰা হোৱা ক্ষতি এতিয়াও পূৰণ কৰিব পৰা হোৱা নাই। এইটো কথা স্বীকাৰ কৰিব লাগিব যে আমাৰ মাজত পৰম্পৰৰ প্ৰতি বুজা-পৰাৰ অভাৱতে এনে অপ্ৰীতিকৰ ঘটনা হৈ গল। চৰকাৰৰ ওচৰত মোৰ এটা মাত্ৰ অনুৰোধ যে বিভিন্ন সম্প্ৰদায়ৰ মাজত সম্প্ৰীতি স্থাপন কৰা বিষয়ত যেন অধিকতৰ তৎপৰ হয়। আমি শান্তিপূৰ্ণ সহ অৱস্থানৰ দায়িত্বৰ কথা সদায় মনত ৰাখিব লাগিব আৰু আপোন ভাব পাহৰি যাব নেলাগিব। অসমীয়াত এটা ফকৰা আছে--বোলে "আপোন যি আপোন শ শয়া দাপোন, পৰ যি পৰ এবেলাৰ পৰ।" একে দেশৰ অধিবাসী হিচাবে আমি সদায় একেলগে ইয়াত থাকিব লাগিব। কেনিবা আঁতৰি যাবৰ কাৰো কোনো উপায় নাই।

ৰাজ্যপালৰ ভাষণত আমাৰ নিকটবৰ্ত্তী চীন দেশৰ আমাৰ প্ৰতি কৰা ব্যৱহাৰৰ কথাও কোৱা হৈছে। এতিয়া মানে চীনৰ কাৰ্য্য কলাপৰ পৰা এইটো স্পষ্টকৈ বুজিব পাৰি যে, তেওঁলোকে 'এদেও দদেও লোটা নিয়াৰ চেও।' এইদৰেই তেওঁলোকে ৰাজ্য বিস্তাৰৰ পৰিকল্পনা কৰিছে। এই বিষয়ে ৰাজ্য চৰকাৰেও গভীৰভাৱে চিন্তা কৰিছে আৰু আৱশ্যকীয় সকলো ব্যৱস্থা হাতত লৈছে বুলি অনুভৱ কৰিছোঁ। দাতিৱলীয়া নগা সকলৰ কাযাকলাপৰ কথাও নভবাকৈ থকা নাই আৰু তেওঁলোকৰ লগত সম্প্ৰীতি স্থাপনৰ কাৰণে চৰকাৰে অহোপুৰুষাৰ্থ কৰি আছে। এইটি সুখৰ কথা যে যোৱা বছৰৰ পৰা পাকিস্তানৰ লগত আমাৰ সম্বন্ধ যথেষ্ট উন্নত হৈছে। তেখেতৰ ভাষণৰ আৰু এটা উল্লেখযোগ্য কথা হৈছে পুলিচ বিভাগটো reorganise কৰা কথা। বিশেষকৈ আন বিলাক যান-বাহনৰ সুবিধা নথকাত আমাৰ দেশত ঘটা চুৰি ডকাইতি আদিত পুলিচে বিশেষ পাৰদৰ্শিতা দেখুৱাব পৰা নাই। এই পুনৰ গঠনৰ দ্বাৰা পুলিচ বিভাগ বেচি কাৰ্য্যকৰী হব বুলি আশা কৰিব পাৰি।

ৰাজ্যপালৰ ভাষণত ৰাজ্য ভাষাৰ বিল পাচ কৰি আইনত পৰিণত কৰাৰ কথাও কোৱা হৈছে। এই কাৰ্য্যই দেশৰ বিভিন্ন সম্প্ৰদায়ৰ মাজত সম্প্ৰীতি সাধনত যথেষ্ট কৰিব বুলি আশা কৰা যায়। তথাপি ইয়াৰ দ্বাৰাই আমাৰ সমস্যা সমাধান হল বুলি ধৰা কিম্বা আমাৰ কৰ্ত্তব্যৰ ওৰ পৰিল বুলি ভবাটো উচিত নহব। ইয়াৰ লগতে আমাৰ মাজত যাতে সম্প্ৰীতি গঢ়ি উঠে তাৰ বাবে যত্ন কৰিব লাগে ৰাজ্যৰ ভিন ভিন ভাষাৰ সমন্বয় ৰক্ষাৰ্থে স্কুল-কলেজ আদিত নিজ, নিজ মাতৃভাষাৰ ওপৰঞ্চি ভাষা স্বৰূপে ৰুচি অনুযায়ী অন্য এটি ভাষা শিকাৰ সুবিধা দিব লাগে আৰু ইয়াৰ পৰা সম্প্ৰীতি স্থাপনত যথেষ্ট সহায় হব।

আমাৰ দেশৰ শতকৰা প্ৰায় ৮০ জন লোক কৃষক। এই ৮০ পাৰচেণ্ট জন কৃষকৰ অৰ্থাৎ দেশৰ সৰহ সংখ্যক লোকৰ অৱস্থা উন্নত কৰিব নোৱাৰিলে আমাৰ দেশৰ অৱস্থা প্ৰায় একেই থাকিব।

এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে যিমান গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে, তাতকৈ অধিক গুৰুত্ব দিব লাগে। কৃষি বিষয়ত, খেতিয়ক সকলৰ যিবিলাক বাধা বিঘিনি আছে সেই বিলাক দূৰ কৰিবলৈ চৰকাৰে চেষ্টা কৰিব লাগে। এই ক্ষেত্ৰত, মাটিৰ সমস্যাই বেচি আৰু ইয়াৰ সমাধানত আজি অধিক মনোযোগ দিয়াৰ সময় আহিছে আৰু এই মৰ্ম্মে ৰাজ্যপালৰ ভাষণত বিশেষ কমিটি গঠন কৰি কিমান পতিত মাটি পৰি আছে তাৰ হিচাব উলিয়াই—ভূমিহীন লোক সকলক দিয়াৰ ব্যৱস্থাৰ কথা উল্লেখ আছে।

তাৰ লগতে, এই কথাও আছে যে, আজি গৰাখহনীয়াই মাটিবাৰী ভাঙি নিয়া বাইজ সকলো ভূমিহীন আৰু তেওঁলোকৰ পুনৰ সংস্থাপন অত্যন্ত প্ৰয়োজন। এই মানুহবিলাক আজি বহুদিন ধৰি ডলাৰ বগৰি হৈ ঘূৰিছে। এওঁবিলাকৰ পুনৰ বসতিৰ কাম অনতি পলমে হাতত লব লাগে।

তাৰ পিচত, ক্ষুদ্ৰ জলসিঞ্চন আচনি -খাল-দোং বিলাক উন্নত কৰি কৃষিৰ উপযোগী কৰি তোলাৰ কাৰণে অধিক চকু দিব লাগে। তদুপৰি ৰাজ্যৰ গৰু মহ বিলাক যোৱা কেই বছৰৰ মহামাৰীত মৰি উপাস্থ হল। আমাৰ খেতিয়কৰ খেতিৰ প্ৰধান সম্বল গৰু; সেই বাবেই, গৰু মহ কিনিবৰ কাৰণে, চৰকাৰে ৰাইজক যথেষ্টা টকা সহজতে পাব পৰাকৈ ধাৰে দিব লাগে। তাৰপিচত, আৰু এটা কথা মই চৰকাৰক নিবেদন কৰিব খুজিছো যে, কৃষি উৎপাদন বৃদ্ধি কৰিবৰ কাৰণে, চৰকাৰে বানপানী নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ যি বিলাক মথাউৰি বান্ধিছে—সেই বিলাকত যথেষ্ট কাৰিকৰী খুঁত ৰৈ গৈছে আৰু তাৰ ফলত কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত উপকাৰতকৈ -অপকাৰহে বেচি সাধিত হৈছে।

তাৰপিচত আৰু এটি কথাৰ প্ৰতি মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি গোচৰ কৰিব খুজিছো যে, ভৈয়ামৰ জনজাতীয় লোক সকল, পাহাৰৰ জনজাতীয় লোক সকলত কৈ কেনো প্ৰকাৰে আগ বঢ়া নহয়; বৰং এই কোনো কোনো বিষয়ত অধিক পিচ পৰা এই লোক সকলৰ বিবিধ উন্নয়নৰ বাবে যোৱা কেই বছৰে কৰি অহা টকাৰ মঞ্জুৰী কম হৈছে আৰু যিখিনি দিয়া হৈছে কিন্তু উপযুক্ত ভাবে নিয়োজিত হব পৰা নাই—তদাৰকৰ অভাৱত। গতিকে মই অনুৰোধ কৰো যেন চৰকাৰে, এইদৰে বিভিন্ন শিতানৰ মঞ্জুৰী টকাৰ যথাযথ ব্যৱহাৰৰ বাবে তদাৰক কৰিবলৈ মহকুমা পৰ্য্যায়াত একোজন বিশেষ বিষয়া নিয়োগ কৰিব লাগে; নহলে যি উদ্দেশ্যৰে টকা খৰচ কৰা হৈছিল সেই উদ্দেশ্য ফলৱতী নহব।

সৰ্ব্ব শেষত, ৰাজ্যপাল ডাঙৰীয়াৰ ভাষণৰ প্ৰতি পূণৰ ধন্যবাদ জনাই মোৰ বক্তব্য সামৰিলো।

U JORMANIK SYIEM [Nongpoh (Reserved for Scheduled Tribes)]: Mr. Speaker, Sir, I thank the Governor for his address. There are certain subjects on which I would like to make some observations. Firstly, Sir, in the Governor's address one of the items mentioned is the Service Co-operatives and their sphere of development during the past year. But Sir, very few people in my Constituency, even in the District of Khasi and Jaintia Hills, know anything about Service Co-operatives and hardly any one

understands the utility of this organisation and the benefit they can derive therefrom. I do not know, Sir, if there are more than 2 or 3 Co-operatives in this District. It appears that the Department has not penetrated into the villages of the backward areas. I would, however, appeal to Government to instruct the Department concerned to take more interest in popularising these Service Co-operatives in these Hills. The same is the case with the Field Management Committees which do not seem to have gained any appreciable momentum in this District. Even in villages where such Committees exist, the cultivators are still remaining as before. Either these Committees do not know how to work them out or else the officers concerned have not taken enough pain to teach the members of these Committees who are cultivators. They have not been able to render any real service to the poor cultivators unless they are educated, they are trained how to function properly All these years, I mentioned about the clamour of the people for more manure and fertilizers. I do not know if these Service Co-operatives have done anything to bring these chemicals within the reach of the cultivators. So far I have seen that the Agriculture Department opened some Centres. These Centres are not enough to the villages who get them. Those who are near them can easily procure fertilizer, those who are far away do not get and so have to come all the way to Shillong to get these fartilizers from the Government godowns, but these are available only in bulk sale which the poor cultivators cannot afford to pay them. He has to find out friend to join him so that they can take the whole lot from the Government godowns. I would, therefore, request the Minister-in-charge to devise ways and means how to make this manure available to the cultivators. There is a rumour that some Centres are being shifted. At least one Centre, people are apprehending that it is going to be shifted. The present Centre is very convenient for people of Mylliem area. If this is true that it is going to be shiftd from 7th mile to other place people growing potato and paddy will find it very difficult to get the manure that is if the distribution Centre is taken to a distant place.

I hope the Agriculture Department will kindly enquire into this and see that these centres are located in such places that the people will be benefitted.

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister): On a point of information. What centres the hon. Member means ?

U JORMANIK SYIEM [Nongpoh (Reserved for Scheduled Tribes)] : The centres for distribution of bone meal and fertilisers.

Now, Sir, in his Address the Governor has said that industries are to be started all over the State big and small. Of course khadi and village industries are mentioned. I wish he had indicated some proposal for small industries in the hills also. We need industries for fruit preservation, manufacturing of agricultural tools and implements, umbrella making and the like. Some years back some young boys were sent to Dhubri for getting trained in umbrella mating. They did not know that they would have only to make umrella sticks, the result was, that when they completed the training and returned they could not take up the vocation for which they have been trained. So the training has been completely useless. Umbrella as you know Sir, is very popular in the Khasi and Jaintia Hills because

of the heary rainfall. This and the other industries that I have mentioned are very small industries which I think Government can encourage even as a private sector in this district. Much has also been said about technical education in the State. I hope Government will implement this scheme during the 3rd Five Year Plan period both in the plains and in the Hills. Unless this scheme is implemented we shall not be surprised if the Planning Commission make further cut in the allotment for our State. Perhaps the failure to implement the various schemes like road communications and other projects is the main reason for the failure of this State to get the 150 crores from the Planning Commission for the 3ad Plan. It is said in the 2nd plan only 20 per cent of the road projects in the hills were completed. What percentage will be completed during the 3rd Plan is yet to be seen.

Now Sir, I can see from the Governor's Address that primary education in the hills is going to be entrusted entirely to the District Councils. It sounds very encouraging indeed that primary education in the hills will be taken over by thg respective District Councils. I hope the District Councils will prove their worth. But so far as I am concerned I am rather apprehensive because in reply to my questions during the Autumn session of this Assembly I can see that the District Council of this District has taken up only 200 out of 900 and old primary schools. With this experience I do not know whether the District Council can run all the primary schools that exist or that will be opened in this District. I am afraid there is an amount of risk there. But if the Government have however, decided to do so, they must have ascertained about the competence of these District Councils to run the primary education in these hills or in particular in this district. If they have not done so, I do not know who will be responsible for the education of our children in these schools which are the nurseries for our future leaders. I would appeal to Government to make proper enquiry before they hand over all the primary schools to District Councils.

The Governor did not mention anything about road communication and transport in the hills. But I shall perhaps reserve my observation on this subject during the discussion on the Budget. With these words Sir, I conclude my speech.

Shri SURENDRA NATH DAS (Patacharkuchi): অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় ৰাজ্যপাল মহোদয়ৰ ভাষণৰ ওপৰত ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰি আমাৰ বন্ধু মাননীয় সদস্য শ্ৰীচত্ৰসিং তেৰণ ডাঙৰীয়াই যি প্ৰস্তাৱ দাঙি ধৰিছে তাৰ সমৰ্থন জনাই দু-আষাৰ মান কবলৈ উঠিছো। ৰাজ্যত ভাষা অন্দোলন ক্ষেত্ৰত উদ্ভৱ হোৱা পৰিস্থিতিত চৰকাৰে ক্ষিপ্ৰতাৰে পৰিস্থিতি আয়ত্বাধীনলৈআনিবণ পৰাটো অতি সুখৰ কথা। উৎবাস্তু গৃহহীন লোক সকলক অতি কম সময়ৰ ভিতৰতে পূনৰ সংস্থাপন কৰিব পৰাটো চৰকাৰ তথা ; সমগ্ৰ ৰাইজ ধন্যবাদৰ পাত্ৰ ।

দ্বিতীয় পৰিকল্পনাৰ 8 বছৰ পাৰ হৈ গল। এই 8 বছৰৰ কালৰ ভিতৰত দেশত বিভিন্ন প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগ হৈ ৰাইজক জুৰুলা কৰিলে। তাৰ পাচত আহিল জুলাই মাহৰ অপ্ৰীতিকৰ ঘটনা--এইবোৰৰ কাৰণে পৰিকল্পনাৰ কামত কিছু ব্যাঘাট ঘটিছে।--ৰাজ্যপালে ভাষণত আৰু কৃষি সম্পৰ্কে আলোচনা কৰিছে কিন্তু কৃষি ক্ষেত্ৰত আমৰ ৰাজ্যত যি পৰিমাণে আগ বাঢ়িব লাগিছিল সেই পৰিমাণে আগ বাঢ়িব পৰা নাই। চৰকাৰে আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ অন্তৰ্গত একোখন Seed Farm --দিছে কিন্তু সেই বিলাক লাগতিয়াল বিভিন্ন সজলী বোৰৰ যোগান দিব পৰা নাই। গতিকে মই এইটোৰ কৃষি পাম বোৰৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো ।

আজি অসমত প্ৰতি অঞ্চলতে আঞ্চলিক পঞ্চায়ত গঠিত হৈছে। তাত যিবিলাক কৃষি ফাৰ্ম আছে তাৰ কৃষক সকলক নতুন ধৰণৰ বিভিন্ন কৃষি সজুলীৰ ব্যবস্থা কৰি শস্য বৃদ্ধিৰ চেষ্টা কৰিব লাগে। কিন্তু সেই বিষয়ে কিমান খিনি আগবঢ়া হৈছে মই কব নোৱাৰো। আঞ্চলীক পঞ্চায়তৰ কাৰ্য্য আৰম্ভ হৈছে; অনুষ্ঠানটো সুচাৰুৰূপে যাতে পৰিচালিত হয়, তাৰ কাৰণে চৰকাৰে দৃষ্টি ৰাখিব বুলি মই আশা কৰো। আৰু কৃষক সকলে যাতে উন্নত ধৰণৰ খেতি কৰি লাভ বান হব পাৰে তালৈকে চকু ৰাখিব।

অসমৰ প্ৰায় ঠাইতে পানী যোগানৰ ব্যবস্থা ভাল হোৱা নাই। বহু ঠাইত ক্ষুদ্ৰ জল সিঞ্চনৰ পৰা উপকাৰ হোৱা নাই। বিশেষকৈ পৰ্ব্বতৰ নামনি অঞ্চলত সেই ঠাই বিলাকত বৃহৎ জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা অনতিপলমে হাতত লব লাগে। বিশেষকৈ উত্তৰ অঞ্চলটোত চৰকাৰে বিশেষ নজৰ দিব লাগে।

মাননীয় সদস্যসকলে জানে যে জনজাতীয় অঞ্চলেই খেতিৰ প্ৰধান ঠাই আৰু বাহি এলাকা। এই লোকসকলক প্ৰায় প্ৰত্যেকেই খেতিয়ক। গতিকে জনজাতীয় অঞ্চলত শস্য উৎপাদনত বেচিকৈ জোৰ দিবলৈ মই অনুৰোধ কৰিলো।

আজি খেতিয়ক ৰাইজৰ অৰ্থনৈতিক সমস্যা সমাধানৰ কাৰণে State Trading ৰ ব্যবস্থা কৰা হৈছে। ইয়াৰ অৰ্থ হল, যাতে খেতিয়কসকলে উৎপাদন দ্ৰব্য উচিত মূল্যত বিক্ৰি কৰিব পাৰে। সেই কাৰণে চৰকাৰে এনে ধৰণৰ ব্যবস্থা হাতত লৈছে। কিন্তু বহু গাৱত Service Co-operative এতিয়াও খুলা নাই ফলত খেতিয়ক সকলে তেওঁলোকৰ উৎপাদিত শস্যবোৰ বিক্ৰীৰ ক্ষেত্ৰত বেমেজালি হৈছে। এই বিলাক বেমেজালি যদি গুচোৱা নহয় তেন্তে এনে ব্যবস্থাৰ পৰা ৰাইজৰ উপকাৰ হওক চাৰি অপকাৰহে হব। গতিকে সকলো গাওঁ সভা এলেকাত একোখন Service Co-operative অতি সোনকালে খুলিব বুলি আশা কৰিলো।

আজি চৰকাৰে বিশেষকৈ কুটিৰ-শিল্পত বেচিকৈ জোৰ দিছে। মোৰ বোধেৰে নতুন শিল্প গঢ়াৰ লগে লগে আমাৰ গাওঁ-ভুই বিলাকত অতীজৰ পৰা যিবিলাক শিল্প চলি আছে সেই বিলাকতো যদি যথেষ্ট অনুদান দিয়া হয় তেন্তে সি ঠনধৰি উঠিব আৰু বহুতো নিবনুৱা সমস্যা সমাধান হব। আজি গৃহশিল্পৰ ভিতৰত এৰি, মুগা, পাট আদিৰ (cocoon) 'ককুন' বিশেষকৈ বাক্সা আদি উত্তৰ অঞ্চলৰ মৌজা বিলাকত উৎপন্ন হয় কিন্তু তেওঁলোকে উন্নত ধৰণৰ যঁতৰ আদি সজুলিৰ অভাৱত আনকি সুতাও তৈয়াৰ কৰিব নোৱাৰে। লাভত বাহিৰৰ মানুহে ককুন বিলাক কম দামতে লৈ যায়। মই আশাকৰো চৰকাৰে সেইলোক সকলক দৰ্কাৰ মতে অনুদান দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰিব। নহলে চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰাই সেই cocoon 'ককুন' বিলাক খৰচ কৰি সংগ্ৰহ কৰিলে বহুতো লাভ হব।

মোৰ সানুনয় অনুৰোধ যাতে এই বিষয়ে চৰকাৰে বিশেষ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰে।

ইয়াকে কৈ মোৰ কথা শেষ কৰিলো।

Shri BHUBAN CHANDRA PRODHANI (Golokganj): Mr. Speaker Sir, I take my stand to support the motion of thanks moved by my friend Shri C. S. Teron on the address of Governor dated 23th February 1961. We cannot but extend our thanks to our dear and popular government who appealed to all to maintain integrity and all round development of Assam with the object of reaching the goal of a prosperous and smiling Assam. He has very clearly and without any hesitation given a brief statement of achievement of last year and future programme of Government without trying to hide any discredit. Sir, the Governor's Address mentions about the improved relations with Pakistan as a result of merger and exchange of some of territories. In this connection, Sir, I beg to submit that some important areas of the Dhubri Sub-Division under the Golokganj P. S. *viz.* Gobrarkuti inhabitated by Indian people have got no access to India. The portion of Assam like an island is completely encircled by Pakistan land. So Sir, I request the Government to take up this matter with the Government of India and Pakistan.

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister): Will the hon. member repeat the name of the place ?

Shri BHUBAN CHANDRA PRODHANI: Gobrarkuti under Golokganj P. S. in the Sub-Division of Dhubri.

The Governor's address also mentions about the resuming of railway communications between Assam and East Pakistan *via* Mahishasan in Karimganj Sub-Division. In this connection, I beg to point out and many hon. members know that before partition communications between Assam and rest of India was through Golokganj and this communication was the shortest and only best railway route of Assam. After partition also this railway communication was in existence for about 6/7 years. But due to the natural calamities, the railway bridges over Gangadhar river was damaged and the communication was stopped. I do not understand why this communication cannot be restored when the bridges have been properly repaired and communication with Pakistan have been resumed in many other places.

Sir, as regards law and order situation, it is almost normal except during the last language disturbances in the State. It is said in the Governor's address that to make up for the deficiencies of the State Police, additional police forces have been borrowed from the Central Government and other States and the assistance of the Army in aid of civil power has also been taken. But, Sir, when the necessity of additional police force is always felt why instead of borrowing police force from outside Assam our sons of the soil cannot be recruited and police force be extended. In this connection I would like to point out some incidents on the Dhubri Subdivision border particulary border of Golokganj Police Station and S. Salmara Police Station with East Pakistan and West Bengal. In these areas decoity cases are taking place frequently, not because of the negligence on the part of our Police but because of non-co-operation from the East Pakistan Police and West Bengal Police. The miscreants after committing crimes take shelter either in Pakistan or in West Bengal where our Police have got no access. In many occassions our police sought help of West Bengal police to find out criminals but in vain. This matter should be looked into by our Government for the safety of the border people.

As regards agriculture Sir, agriculture is the main source of income and only profession of living of our people. Our Government are also trying to improve agriculture by all means. I am sure that our agriculturists have also become very earnest and active but they have not been able to feel the earnest attempt of the Government except some benefit from the irrigation projects. Here also it is said that the increased target of 3·82 lakh tons of additional food production envisaged in the Second Plan is expected to be fulfilled to the extent of nearly 66 per cent by the end of the current Plan period. But, Sir, for this the credit dces not go to the Agriculture Department alone. This increase is due to the fact that for necessity more areas have come under cultivation and our people have become more laborious. It is also said that over 8,000 Field Management Committees have been formed whereas the number of Service Co-operatives is expected to be well over 3,000 by the end of this financial year. But, Sir, at the time of procurement of paddy by the Marketing Societies has been found that ver y few Societies are functioning and they are given little chance to operate.

Governor has also mentioned in his speech about the land reforms. Sir, land reform matters have become terror to us—the people of Goalpara. after abolishing Zamindary, all lands are being surveyed for settlement operation. The survey in the field has cause breach of peace among the people. Objections are pouring in the office regarding the anomalies of survey in heaps and many deputations also met our Honble Revenue Minister. Yet the problem could not be solved and people have become helpless to their fate. There is no mention about the landless people. Again, Sir, I would like to request the Government to prevent exploitation of the people by the officials and save them from the grief of mercy of officers.

(Bell rang)

As regards industries, we are glad to lean that Government are full aware of developing Assam industrially. I would request the Government to see that in industrialising, Assam is not turned to the coloney of outsiders depriving the sons of the soil. Local people should be properly and sufficiently trained so that they may be employed in industries along with the installation of projects. Then Sir, much stress should be given to the small and village industries because day by day the village and small-scale industreis are being rooted out for reasons known to all.

***Shri NARENDRA NATH SARMA (Dergaon)**: অধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ শলাগনি প্ৰস্তাৱটো শ্ৰীতৈৰণ ডাঙ্গৰীয়াই দাঙি ধৰাত মই সৰ্বান্তঃ কৰণে সমৰ্থন কৰিছো। এই প্ৰশঙ্গত মই কওঁ যে, যোৱা বছৰ অসমত হৈ যোৱা দৰ্যোগ ভাৰতৰ ভিতৰত এটা গুৰুত্বপূণ ঘটনা। এই গুৰুত্বপূৰ্ণ ঘটনাটো আমাৰ চৰকাৰে ৰাইজৰ সহযোগত থমাব পাৰিলে আৰু পুনৰ গঠনৰ কামতো যথেষ্ট আগ বাঢ়িব পাৰিছে। আজি পুনৰ বসতিৰ কামত কোনো দলে নিজৰ বাবে প্ৰচাৰ নকৰি কেনেকৈ এইকাম সুচাৰু ৰূপে সমাধা কৰিব পাৰি তাৰ বাবে যত্ন কৰা দৰকাৰ। আজি নগা সকলে যি অত্যাচাৰ কৰিছে বিশেষকৈ যোৰহাট আৰু গোলাঘাটৰ সীমা মুৰলীৰ গাওঁ বোৰত যি সন্ত্ৰাসৰ স্থষ্টি কৰিছে তাক নিৰ্মুল কৰিবৰ কাৰণে অহো পুৰুষাৰ্থ কৰিছে। এটা saw mill ৰ সকলো সাজ-সৰঞ্জাম লৈ গ'ল। সিদিনা আমাৰ এজন কৃত্তি বিষয়াক হত্যা কৰিলে আৰু তেওঁৰ পৰিয়ালৰ ভৰণ-পোষণৰ কি ব্যৱস্থা কৰিছে কব নোৱাৰো।

---

*Speech not corrected.

আজি চীনৰ লগত যি, সীমা বিবাদ হৈছে আৰু সেই সক্ৰান্তত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে যি নীতি অৱলম্বন কৰিছে তাক সম্পূৰ্ণ সমৰ্থন কৰিছো। যি বিপদৰ আশঙ্কা কৰা হৈছে সেই অনুপাতে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে যথোচিত ব্যৱস্থাৰ দিহা কৰা দেখা গৈছে। আশাকৰো অনতি পলমে এই চীনৰ সমস্যা সমাধান হৈ যাব যাব।

ৰাজ্যপালৰ ভাষণত অসমৰ কৃষকৰ মানদণ্ড উন্নত কৰিবৰ কাৰণে যি প্ৰচেষ্টা চলিছে সেইটো কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ হলে আমাৰ বহুতৰ মনত এটা নতুন প্ৰাণৰ সঞ্চাৰ হব আৰু কৃষক সকলৰ নয়নত এটা নতুন ভাব জাগি উঠিব। তেওঁলোকে যিটো মূল্য পাব লাগে সেইটো যদিও পোৱা নাই তথাপি যথেষ্ট পাইছে বুলি কব পাৰি।

আৰু তাৰ লগে লগে তেওঁলোকৰ উৎপাদিত বস্তু-বাহানিৰ বেচা-কিনা কৰাৰ সুবিধাৰ কথা চৰকাৰে হাতত লৈছে। State Trading ক্ষেত্ৰত প্ৰথমতে যি অসুবিধা হৈছিল এতিয়া অভিজ্ঞতাৰ ফলত সেই বিলাক দূৰ হব বুলি আশা কৰা যায়। তাৰো আমি জানিব পাৰিছো যে, বহুতো অঞ্চলৰ ৰাইজে ধানৰ বাহিৰেও, বাকী উৎপাদিত শস্য যেনে, মাহ, সৰিয়হ আদিৰো State Trading ৰ জৰিয়তে বিক্ৰি কৰাৰ কথাও চিন্তা কৰিছে।

তাৰ পিচত, সমবায় ক্ষেত্ৰত, দেখা যায় বহুতা পৰিমাণৰ ঋণ, ঘূৰাই পোৱাত টান হৈছে। এই ঋণ যেনেকৈ দৰ্কাৰী তেনেকৈ ঘূৰাই দিয়াও, অত্যন্ত আৱশ্যকীয়। ইয়াৰ ফলত ৰাইজেৰেই উপকাৰ হয় আৰু পৰিশোধ নকৰিলে ৰাইজৰেই পনৰ অহিত হয়। কাজেই, সমবাই আন্দোলনৰ প্ৰতি যেতিয়া ভাৰতৰ চৰকাৰে মনোযোগ দিছে, আৰু ৰাজ্যিক চৰকাৰেও, বিভাগীয় কৰ্ম্মচাৰীৰ হতুৱাই এই ঋণ পৰিশোধ তোলাৰ কাম হাতত লব লাগে আৰু এই মৰ্ম্মে ব্যাপক প্ৰচাৰ চলাব লাগে। তাৰ পিচত, ইয়াৰ যোগেদি যিবিলাক শিল্প গঢ়িউঠিছে সেই বিলাকৰ উন্নতিৰ আৰু যিবিলাক নতুন নতুন শিল্প গঢ়ি তোলাৰ কথা উঠিছে সেই বিলাকৰ সু-পৰিকল্পিত আচনি লোৱাৰ প্ৰয়োজন। এটা শিল্প গঠন কৰিবলৈ, কিহৰ প্ৰয়োজন তালৈ লক্ষ্য ৰাখিব লাগিব। ধৰক চেনী কল খুলিবলৈ হলে তাৰ কাৰণে উৎপাদন সামগ্ৰীৰ কথা ভাবিব লাগিব আৰু অন্ততঃ কাৰখানাৰ ২৫ মাইলৰ ভিতৰৰ ঠাইত কুহিঁয়াৰ খেতি কৰিব লাগিব আৰু সেই বিলাক আনি কাৰখানাত যোগান ধৰাৰ সুবিধা অসুবিধাৰ কথা চিন্তা কৰিব লাগিব। নহলে, এই প্ৰচেষ্টা বিলাক কাৰ্য্যকৰী কৰি তুলিব পৰা নহব। সকলো শিল্পতেই একে কথা। আশাকৰো চৰকাৰে এই বিষয়ে বিশেষ মনোনিবেশ কৰিব। তাৰ বাহিৰেও এই চেনীকলৰ পৰিসৰ বৃদ্ধি কৰিবলৈ, তৃতীয় পৰিকল্পনাত প্ৰচেষ্টা লোৱাৰ ইঙ্গিত নাপালো। আশাকৰো এই ফালেও চৰকাৰে আচনি কৰিব।

(সময়ৰ সংকেট)

শস্যাৰ চাভিচ কোপাৰেটিভ ক্ষেত্ৰত, ফিল্ড মেনেজমেণ্ট কমিটি বিলাক, পৰামশানুযায়ী কাম হব লাগে আৰু কমিটি বিলাকেও ৰাইজৰ সকলো প্ৰকাৰ সুবিধা আদশ কৰি, কম, কৰিব লাগে।

তাৰ পিচত, শিক্ষা ক্ষেত্ৰত মই এই কথাই কব বিচাৰিছো যে, যি, নীতিত আমাৰ স্কুল- কলেজ বিলাক আগবাঢ়ি যাৰ লাগিছিল সেই নীতিৰে আগবাঢ়িব পৰা নাই পয়চাৰ অভাৱত। পিচপৰা অঞ্চল বিলাকত, স্কুল বিলাক

পিচপৰি থাকিলে, সেই অঞ্চল বিলাকৰ মানুহৰ অজ্ঞান অন্ধকাৰ দূৰ কৰা টান হব। আশাকৰো, এই শিক্ষানুস্থান বিলাক শিক্ষা প্ৰচাৰৰ আদৰ্শলৈ, আগবঢ়াই আনিব লাগে। ইয়াৰ উপৰিও, গোলাঘাট, উত্তৰ লক্ষীমপুৰ আদি ঠাইত যিবিলাক 'প্ৰাইভেদ' কলেজ স্থাপিত হৈছে সেই বিলাকৰ উন্নতি সাধন কৰিবলে চৰকাৰৰ পৰা আৰ্থিক অৰ্থ মঞ্জুৰী পাব লাগে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, ইয়াকে কৈ, মই শেষত ৰাজ্যপাল ডাঙৰীয়াৰ ভাষণৰ ওপৰত শলাগ জনাওঁ।

Shri PRABAT NARAYAN CHOUDHURY (Nalbari-East) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজ্যপাল ডাঙৰীয়াৰ ভাষণ পালো কিন্তু তাত গতানুগতিকৰ বাহিৰে নতুন ধৰণৰ বাণী পোৱা বুলি মনে নধৰে—

Mr, SPEAKER : আপোনাৰ সময় নিৰ্দ্দিষ্ট কিন্তু......

Shri PRABAT NARAYAN CHOUDHURY : ৰাজ্যপালৰ ভাষণত তৃতীয় পৰিকল্পনা সম্পৰ্কত যিখিনি কথা আশা কৰিছিলো সেই খিনিৰ ভিতৰত বহুতো নাই। ইয়াৰ ভিতৰত প্ৰথমতে জিলা বিলাক পুনৰ সংগঠন কৰিব লাগে যেনেকৈ, বম্বে, বিহাৰ আৰু উত্তৰ প্ৰদেশৰ একো একোটা খণ্ড কৰি দেশৰ কাম চলোৱাত সুবিধা কৰিছে ; তেনেকৈ কৰিব লাগে। এই সম্পৰ্কত, এই সদনত বহুবাৰ আলোচনা হৈছে বিশেষকৈ যোৱা বাজেট চেচনত সদস্য বন্ধু শ্ৰীযুত নাথে এই কথা উৎথাপন কৰিছিল। আৱাৰ ৰাজ্যত বৃটিছৰ দিনৰ আমোলাতন্ত্ৰই চলি আছে আৰু তেতিয়াৰে দিনৰেই জিলা-মহকুমাবিলাক। আজি দেশৰ নতন পৰিবেশত পৰিবেশত, নতুন জিলামহকুমাৰ স্থষ্টিৰ প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে উঠিছে। নহলে ৰাজ্যৰ ৰাজ্যৰ শাসন কাৰ্য্যত দিনক দিনে অসুবিধা বাঢ়ি যাব।

তাৰ পিচত, মানাহ আৰু পাগলদিয়া নদী দুখনৰ নিয়ন্ত্ৰন সম্পৰ্কত বহুতো কাম বাকী আছে আৰু চৰকাৰে এতিয়াও নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পৰা নাই। কাৰণ ভূটানৰ ভিতৰত এই নদী দুখনৰ উৎপত্তি। এই সম্পৰ্কত, ভূটানৰ মহাৰজাৰ লগত আলোচনাৰ শেষ সিদ্ধান্ত হৈ উঠা নাই, বুজি নাপাওঁ। বিশেষকৈ, ভূটানৰ মহাৰাজা এতিয়া ভাৰততেই আছেহি আৰু এই সম্পৰ্কীয় আলোচনা এই সময় ছোৱাৰ ভিতৰতেই কৰি লব লাগিছিল আৰু এই কাৰ্য্যত চৰকাৰ কিয় নিমাত আছে বুজি নাপাও। আশা কৰিছিলো আমাৰ চৰকাৰে ভূটানৰ মহাৰজাৰ লগত এই সম্পৰ্কত আলোচনা কৰি শেষ মীমাংসাত উপনিত হব।

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY [Minister; P. W. D. (E.&D.)] : Mr. Speaker, Sir, In this connection I would like to point out that we are expecting signal from Delhi to-day or tomorrow to fix a date for a meeting with Maharaja As soon as we receive the same we will proceed.

Shri PRABAT NARAYAN CHOUDHURY : ভাল পালো যে, এই সম্পৰ্কত কিছু এটা settlement ত আহিছে।

তাৰ পিচত, সমবায় আন্দোলন সম্পৰ্কত এই কথাই কওঁ যে, এই ক্ষেত্ৰত কিছুমান অসুবিধাৰ হেতু, সমবায় কামত বাধা পৰিছে। সমবায়ৰ লগত, সেৱা-সমিতি আৰু মাৰ্কেটিং চচাইটি বিলাকৰ ওতপ্ৰোত ভাবে সম্বন্ধ আছে। মাৰ্কেটিং চচাইটি বিলাকে ধান কিনি জমাকৰি বিক্ৰি কৰবাৰ উপযুক্ত এজেন্সি নথকাৰ কাৰণে সময় মতে ধান বিক্ৰি কৰিব পৰা নাই আৰু সেইদৰে তেওঁলোকৰ তৰফৰ পৰা, 'মিল প্ৰতিষ্ঠা কৰিব পৰা নাই। ৪।৫ টা মিল কৰি লব পাৰিলে ভাল আছিল।

আমাৰ ৪।৫ টা মান মিল থকা উচিত। মিল মালিক বিলাকে কিমান জুলুম দিছে সেই কথা আপোনালোকে জানে। তেওঁলোকে ধান-চাউলৰ movement পৰ্য্যন্ত বন্ধ কৰি দিব পাৰে। আমাৰ নিজৰ মিল থাকিলে সেই অসুবিধাত পৰিব লগা নহব। মাৰ্কেটিং চোচাইটিৰ নামটো কিনা বেচা সমিতিৰ সলনি উৎপাদক সংগ্ৰাহক সমবায় সমিতি হব লাগে। এই সমিটি বেপাৰৰ উদ্দেশ্যে কৰা হোৱা নাই।

ৰাজ্যপালৰ ভাষণত ৰাজ্যৰ উন্নয়ন মূলক কামত কিমান খৰছ হল তাৰ উল্লেখ কৰিছে কিন্তু কিমান কাম হয় তাৰ উল্লেখ নাই। সেইটো নাথাকিলে আমি কিমান দূৰ আগবাঢ়িব পাৰিছো সেইটো ৰাইজে উপলব্ধি কৰিব নোৱাৰিব সেই কাৰণে avaluation of works ৰ আভাষ থাকিব লাগে আৱশ্যক হলে সদনৰ সভ্যৰ সৈতে এই কামৰ বাবে এটা কমিটি গঠন কৰিব লাগে। মুঠৰ ওপৰত আমি প্ৰতি বছৰে কামত কিমান আগবাঢ়িলো তাৰ এটা বিৱৰণ ৰাজ্যপালৰ ভাষণত থাকিব লাগে।

ক্ষমতা বিকেন্দ্ৰী কৰণ আৰু যৌথ উৎপাদনৰ কথা ৰাজ্যপালৰ ভাষণত পাইছো অৰ্থনৈতিক ফালত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ তিনটা ষ্টৰ। অৰ্থনৈতিক ফালত ৰিজাৰ্ভ বেঙ্ক কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ Normal function আৰু কেন্দ্ৰীয় পৰিকল্পনা আয়োগৰ কাম ৰাজ্য ভিত্তিত অৰ্থনৈতিক ফালত ৰাজ্যিক বেঙ্ক, ৰাজ্য চৰকাৰৰ Normal function আৰু ৰাজ্য পৰিকল্পনা আয়োগৰ কাম। পঞ্চায়ত ব্যৱস্থাৰ জৰিয়তে চেট্ৰেল বেঙ্ক তথা সেৱা সমিতি অৰ্থনৈতিক ফালত, আৰু পঞ্চায়ত আঞ্চলিক আৰু গাওঁ পঞ্চায়তৰ জৰিয়তে ৰাজ্য চৰকাৰ আৰু ৰজ্যিক পৰিকল্পনা আয়োগ দুয়োটাৰে কাম গণতান্ত্ৰিক ভিত্তিত কৰিব লগীয়া হৈছে। দেখা যায় গণতান্ত্ৰীক বিকেন্দ্ৰী কৰণৰ দ্বাৰা পঞ্চায়তৰ জৰিয়তে Village level ত পৰিকল্পনাৰ কাম কৰিব লগীয়া হৈছে আৰু আৰু অৰ্থনৈতিক ফালৰ পৰা চেট্ৰেল ব্যাঙ্ক আৰু সেৱা কমিটিয়ে তাৰ যোগান ধৰিব লগীয়া হৈছে। গতিকে গাওঁ স্তৰত যৌথ উৎপাদন কাৰী কমিটি গাওঁ পঞ্চায়ত আৰু সেৱা সমিতিৰ প্ৰতিনিধিৰ তৰফৰ পৰা গঠন কৰি Irrigation, improved seed, manure আৰু fertilizer আদি যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। তেতিয়াহলে সেৱা কমিটিয়ে এটি নিয়মৰ জৰিয়তে সেৱা সমিতিয়ে এটি নিয়মৰ জৰিয়তে যৌথ উৎপাদনকাৰী কমিটিয়ে প্ৰস্তুত কৰা আচনি মতে খেতিয়কক ধাৰ দি উৎপাদনৰ জৰিয়তে আদায় কৰিব পাৰিব। পঠাৰ পৰিচালনা কমিটিৰে কথা ববকৈ কোৱা হৈছে। তাৰ দ্বাৰা একো কাম হোৱা নাই আৰু হব নোৱাৰে। সমবায় আৰু পঞ্চায়তৰ দ্বাৰা গঠিত যৌথ উৎপাদনকাৰী কমিটিয়ে সেই কাম খোৰ সমাধা কৰিব আৰু দিয়া ধাৰ বোৰৰ follow up কাম কৰিব আৰু field management committee ৰ কোনো আৱশ্যক নাথাকে। ধাৰ বোৰ follow up নকৰিলে কোনো কাম হব নোৱাৰে সেই ধাৰ বোৰ কামত খাটিল নে নাই, তাকো ধৰিব নোৱাৰি। First Five Year Plan, Second Five Year Plan Period পাৰহৈ গ'ল

Third Five Year Plan আছিল এই Plan বোৰ peoples plan কিন্তু এতিয়াও জনসাধাৰণ নালাগে Public Leader সকলেও ভালকৈ গম নাপায়। তেনেহলে পৰিকল্পনা কেনেকৈ কৃত কাৰ্য্য হব ? তাৰবাবে বিপুল প্ৰচাৰৰ দৰকাৰ। Third Five Year Plan ত ১২০ কৌটি টকা অসমত ধৰা হৈছে যদি প্ৰচাৰৰ অভাব হয় তেনেহলে তাৰ দ্বাৰা ৬০ কৌটি টকাৰ কামো নহব। সেই বাবে পৰামৰ্শ দিব খোজো যে, ১০ কোটি কিয় তাতকৈ বেচি টকা খৰছ কৰি যদি গাৱঁ ভূয়ে, প্ৰত্যেক মানুহকে Indivtiual enterprise ৰ জৰিয়তে বিভিন্ন দেশৰ plan বোৰ ছায়াচিত্ৰৰ জৰিয়তে দেখুৱাই শিক্ষিত কৰি লোৱা হব তেনেহলে পৰিকল্পনাৰ কাম সিদ্ধি হব, নহলে নহয় প্ৰচাৰ কাৰ্য্যত বৰকৈ যোগাৰ দিবৰ নিমিত্তে মই চৰকাৰক অনুৰোধ জনালো।

Shri PAKHIRAI DEKA [Panery (Reserved for Scheduled Tribes)]: মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই ৰাজ্যপাল মহোদয়ৰ ভাষণ খিনি পঢ়ি দেখিছো তাত বহুটো দৰ্কাৰী কথাৰ একেবাৰে উল্লেখ নাই। আজি অসমৰপ্ৰধান সমস্যাহল,পৰ্ব্বত আৰু ভৈয়ামৰ অনৈক্য। ইয়াৰ পৰা যিটো মূল সমস্যাৰ উদভব হৈছে, তাৰ উল্লেখ এই ভাষণত নথকাটো এটা দুখৰ বিষয়।

আজি পাহাৰ আৰু ভৈয়ামৰ জনজাতি বিলাকক অনুন্নত শ্ৰেণীৰ বুলিও ধৰি কিছুমান সুবিধা দিয়াৰ কথা হৈছে। কিন্তু দিবৰ সময়ত ট্ৰাইবেল অনা-ট্ৰাইবেল পৃথককৈ দেখুৱাহে হৈছে। কাৰ্য্যত: একো ফল হোৱা নাই ভৈয়ামবাসী জন-জাতিৰ একো সুবিধা হোৱা নাই। ট্ৰাইবেল গ্ৰেণ্ট আছে কিন্তু ট্ৰাইবেলে পোৱা নাই। গতিকে ট্ৰাইবেল সকলৰ তাৰ পৰা কোনো উপকাৰ হোৱা নাই। চাকৰী বাকৰীৰটো তথৈবচ। মঙ্গলদৈ কোৰ্টত মাত্ৰ এজন ট্ৰাইবেল আছে। মহকুমাৰ ওদাল গুৰি ব্লকত আৰু খৈৰাবাৰী দেৰ গাওঁ ব্লকত এজনো ট্ৰাইবেল লোৱা নাই। তাৰ স্থানীয় লোক থকাতো নলবাৰীৰ পৰা এজন কেছিয়াৰ আনি লোৱা হৈছে।

তাৰ পিচত State Trading ৰ নামত খেতিয়কৰ উপকাৰ কৰা বুলি কৈছে কিন্তু খেতিয়ক সকলে ভালকৈ বুজি পাইছে যে তাৰ দ্বাৰা খেতিয়কক শোষন কৰা হৈছে।

সীমান্ত ৰক্ষাৰ কাৰণে গাৱলীয়া ৰাইজক সচেতন কৰিব লাগে। কিন্তু সকলো ক্ষেত্ৰতে তেনেকৈ ৰাইজক অসন্তোষ কৰাৰ ফলত আজি ৰাইজৰ সীমান্ত ৰক্ষাৰ হকে কোনো মনকান দেখা নাযায়। গাৱলীয়া ৰাইজে কয় যে, আমাৰ যি কোনে চৰকাৰেই নহওক আমাৰ কোনো চিন্তা নাই আমাৰ অবস্থা একে থাকিব। গতিকে সৰ্ব্বসাধাৰণে যাতে এই ৰাষ্ট্ৰৰ নাগৰিক বুলি উপলব্ধি কৰিব পাৰে তাৰ প্ৰকৃত সুযোগ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

বাধ্যতামলক শিক্ষাৰ হকে যিবিলাক ভেঞ্চাৰ স্কুল নিৰ্ম্মাণ হৈছে তাক ট্ৰাইবেল এলাকাত স্পষ্টভাৱে দেখুওৱা হোৱা নাই। ট্ৰাইবেল স্কুলত ট্ৰাইবেল শিক্ষক নিদিয়ে এনে উদাহৰণ লাগিলে বহুত দিব পাৰো। ট্ৰাইবেল এলাকাত যি বিলাক স্কুল লোৱা হয় তাৰ শিক্ষকে ৩।৪ মাহলৈ দৰমহাই নাপায়। স্কুললৈ শিক্ষক গৈছেনে নাই বা ঠিকমতে পঢ়া-শুনা হৈছেনে নাই তাৰ কোনো পৰিদৰ্শন নাই। আপত্তি দিলেও বিচাৰ নাই।

Shri BIMALA PRASAD CHALHA (Chicf Minister): তেখেতে প্ৰাইমাৰী স্কুলৰ কথা কৈছে নেকি ?

Shri PAKHIRAI DEKA [Panery (Reserved for Scheduled Tribes)]: হয় ।

তাৰ পিচত ৰাজ্যপালৰ ভাষণত ৰাজধানী গুৱাহাটীলৈ নিয়াৰ কোনো কথাই নাই । এই ৰাজধানী খন চিলঙত নাৰাখি সৰ্ব্বসাধাৰণ ৰাইজৰ সুবিধাৰ কাৰণে গুৱাহাটীৰ নিচিনা মধ্যস্থ ঠাই এখনলৈ নিব লাগে । তেতিয়াহে ৰাইজৰ বহুতো আহুকাল কমিব । গতিকে ৰাজধানী যাতে গৌহাটীলৈ নিয়াৰ সোনকালে ব্যৱস্থা কৰে তাৰ কাৰণে মই চৰকাৰৰ তীক্ষ্ম দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো ।

মঙ্গলদৈ মহকুমাৰ ডেৰগাওঁ, দলংঘাট, কলাইগাওঁ, ওদালগুৰী ইত্যাদি ট্ৰাইবেল এলেকাৰ হাইস্কুলত চৰকাৰী ট্ৰাইবেল গ্ৰেণ্ট ধৰা নাই । মঙ্গলদইত ডকাইতৰ উপদ্ৰপত মানুহ থাকিব নোৱাৰা হৈছে। সেই বিলাক উপদ্ৰব নিবাৰণৰ কোনো ব্যৱস্থাই নাই । প্ৰকৃত ডকাইত ধৰা নাই ।

ভাষা সংক্ৰান্ত গোলমালত আমাৰ মঙ্গলদৈত আমাৰ ট্ৰাইবেল সকলেই শান্তি ৰক্ষাত সহায় কৰিলে । কিন্তু তাৰ ঠাইত প্ৰসংসা পাইছে কেইজন মান চৰকাৰী কৰ্ম্মচাৰীয়ে ।

মহোদয়, সমবায় বিষয়টো মাত্ৰ লেখ পিঢ়াতেই আছে । এজন কৃষকক মাজত লৈছে ; তাৰো নামহে মাত্ৰ আছে কামত নাই । সমবায়ৰ নামত দুৰ্নীতি কৰা হৈছে । এই দুৰ্নীতিৰ পৰা ৰাইজক অব্যহতি দিবলৈ সমবায় উঠাই দিব লাগে ।

Field Management Committee নামত আছে কামত নাই ।

মোৰ সময় কম মই আশাকৰো আমাৰ অসম চৰকাৰে আমাৰ ট্ৰাইবেল সকলৰ যি অভাব অভিযোগ আছে তাক পূৰণ কৰে আৰু ৰাজধানীটো গৌহাটীলৈ নি সাধাৰণ ৰাইজৰ উপকাৰ কৰে ।

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA (Saikhowa): মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় ৰাজ্যপাল মহোদয়ৰ ভাষণ আৰু তাকে সমৰ্থন কৰি আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰী সত্ৰসিং টেৰণ ডাঙৰীয়াই যি প্ৰস্তাৱ উৎথাপন কৰিছে মই তাক সমৰ্থন কৰো ।

ৰাজ্যপাল মহোদয়ৰ তেখেতৰ ভাষণত ৰাজ্যৰ বিভিন্ন সমস্যাবলী আৰু তাৰ সমধানাৰ্থে কৰা চৰকাৰৰ কাৰ্য্য বলীৰ আভাষ এই ভাষণত দিছে । তাৰ ভিতৰত তেখেতে প্ৰধান কৈ আমাৰ ৰাজ্যত ভাষা সংক্ৰান্ত দুৰ্যোগত যি লোকৰ দুৰ্দ্দশা হৈছিল , সেই সকলক পুনৰ বসতিৰ কাম সম্পূৰ্ণ হৈছে এই কথাৰ আভাষ পাই আমি সন্তোষ পাইছো যে, আমাৰ চৰকাৰে এটা কামত ইমান সোনকালে আগবাঢ়িব পাৰিছে , আৰু সম্পূণ কৰিব পাৰিছে ।

মই ইয়াত প্ৰকাশ কৰিবলৈ পাই সুখী হৈছো যে, আমাৰ ৰাইজৰ মাজত বৰ্ত্তমান হোৱা মিলা-প্ৰীতিৰ ফলত ভাষা সংক্ৰান্তক আগৰ দুখ দুৰ্দ্দশা বিলাক অতীত বুৰঞ্জীত পৰিণত হৈছে। মানুহৰ মাজত সম্প্ৰতি ঘুৰি আহিছে। ৰাজ্যৰ মই কেইবাখনো জিলাত মই ভ্ৰমণ কৰি ইয়াৰ প্ৰমাণ পাইছো । ই সচাকৈ সুখৰ কথা।

ৰাজ্যপালে লগতে প্ৰকাশ কৰিছে যে, বৰ্ত্তমান আমাৰ পাকিস্তানৰ লগত সম্বন্ধ উন্নত হৈছে। সচাকৈ পাকিস্তানৰ লগত সম্বন্ধ উন্নত হোৱাটো বৰ সন্তোষৰ কথা। ইয়াৰ লগতে চীনৰ লগত আমাৰ সম্বন্ধও মধুৰ কৰিব পাৰিলে আৰু সুখৰ কথা হব।

যদি চীন দেশে আমাৰ কথা আৰু আমাৰ বন্ধুত্বৰ কথা উপলব্ধি নকৰি অশান্তি কৰে, তেনেহলে আমি যি কোনো অৱস্থাৰ সন্মুখীন হবলৈ প্ৰস্তুত থাকিব লাগিব।

দেশৰ খাদ্য উৎপাদন ৰ বাবে আৰু লগতে জনসাধাৰণৰ আৰ্থিক অৱস্থা উন্নত কৰিবৰ বাবে ৮ হেজাৰ Field Management Committee আৰু প্ৰায় ৩ হেজাৰ Service Co-operative গঠন কৰাৰ অভাষ দিছে তাত আনন্দ পাইছো। এই বোৰ যদি সুচাৰু ৰূপে পৰিচালনা কৰিব পাৰে তেন্তে খাদ্য সমস্যা সমাধানত সফল হব পৰা যাব আন মধ্যস্থ শোষণ কাৰীৰ শোষণৰ অন্ত পৰিব।

যোৱা জুলাই, আৰু চেপ্তেম্বৰ মাহত যি বানপানী হৈ গল তাত ৮ জন মানুহৰ প্ৰাণ হানি হোৱাটো বৰ দুঃখৰ কথা। কিছুমান ঠাইত এইদৰে মথাউৰি ভাগি বানপানী হোৱা বা sluice gate অসম্পূৰ্ণ হৈ বান-পানী হোৱাটো বৰ পৰিতাপৰ কথা আৰু এই কথাত বিভাগীয় বিষয়া সকলে ভালকৈ চকু দিয়া উচিত। জুলাই মাহতো sluice gate অসম্পূৰ্ণ হৈ বানপানী হৈ খেতিয়কক জুৰুলা হোৱা মদাৰখা মৌজাৰ এটা ঘটনা বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষন কৰিছিলো।

আমাৰ দেশত বিভিন্ন শিল্প প্ৰতিষ্ঠান ৰ স্থাপনৰ অভিযান চলিছে। এইটো বৰ সুখৰ কথা। কিন্তু এই শিল্পবোৰত যাতে থলুৱা লোকে সুবিধা পাই তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব বুলি আশা কৰিলো। এহাতে শিল্প প্ৰতিস্থান আগ বাঢ়িছে আৰু, আনহাতে থলুৱা লোকৰ অসন্তষ্টি বাঢ়িছে । কি কৰিলে থলুৱা লোকৰ এই অসন্তুষ্টি দূৰ হয় হব তাৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলো Employment Exchange ৰ যোগেদি বিনিয়োগৰ যি ব্যৱস্থা আছে তাৰ পৰা কিমান থলুৱা লোকে সুবিধা পাইছে তাৰ এটা হিচাপ লোৱা উচিত বিবেচনা কৰো। বহুত মানুহে নাম ৰেজিষ্টাৰ কৰি বহুতখিনি দিন বাট চায়ো কাম নেপায় এই ব্যৱস্থাত বিৰক্তি অনুভৱ কৰে। কাৰণ এটা কামৰ কাৰণে ৩ জনৰ নাম অনুমোদন কৰে আৰু এজনে কাম পোৱাৰ পিচত কাম নোপোৱা দুজনে যে আকৌ নাম ৰেজিষ্টাৰ কৰিব লাগে সেই কথা বহুতে নেজানে। যোৱা ডিচেম্বৰৰ মাহত ডিব্ৰুগড়ত Railway ত 4th Grade Employee নিয়োগত নিৰ্ব্বাচন হৈছিল আৰুময়ো তাত ৩ জনীয়া সদস্যৰ এজন হিচাবে আছিলো। Vacancy মাত্ৰ ৪০ টা আৰু তাৰ বাবে ৮৪ টা casual labour and relatives of the employees নাম দাখিল কৰা হৈছিল। থলুৱা অসমীয়া লোক আছিল মাত্ৰ ৪ জনহে । ডিব্ৰুগড় আৰু ডিগবইৰ Employment Exchange পৰা ৩৫ জন প্ৰাৰ্থী আছিল। বাকী দুজন সদস্যই (Railway Officers) নম্বৰ দিওঁতে নিজৰ, casual Labours বেচি নম্বৰ দিছিল কৈছিল আৰু য়োকো

অভিজ্ঞতাৰ বাবে উপৰঞ্চি নম্বৰ দিবলৈ কৈছিল যাতে casual labours কেই জনে চাকৰী পাব পাৰে। ইয়াৰ পৰাই বুজিব পাৰিব যে থলুৱা লোক কেনেকৈ বঞ্চিত হৈছে।

আমাৰ চিকিৎসা বিভাগৰ প্ৰচাৰৰ কথা শুনি আনন্দ পাইছো। আমাৰ দেশৰে Medical Graduate তাকৰ বুলি অভিযোগ হয় আৰু কোৱা হয় যে, তেওঁলোকে গাঁৱত কাম কৰিবৰ মন নকৰে। মোৰ বোধেৰে তেওঁলোকৰ Pay scale বঢ়ায় দি আৰু Non-practice allowance দি হলেও অনুপ্ৰানিত কৰিব লাগে। তেওঁলোকে তেল, কোম্পানী বা চাহ-কোম্পানীত কাম কৰিবলৈ মন কৰে কাৰণ তাত বেচি দৰমহা পায়।

Democratic decentralisation কৰাৰ কথা কৈছে আৰু পঞ্চায়তৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। এই কথাত বৰ আনন্দ পাইছো আৰু এই ব্যৱস্থা সক্ৰিয় কৰিবৰ বাবে অনুৰোধ কৰিছো। এই শাসনৰ বিকেন্দ্ৰী কৰণ ব্যৱস্থাত কৃতকাৰ্য্য হবলৈ হলে বিভাগীয় কৰ্ম্মচাৰী সকলে বিশেষ চকু দিব লাগিব আৰু দিয়া উচিত।

আৰু এটা কথাত মই আনন্দ পাইছো যে, সোৱনশিৰীৰ পূবে আৰু ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰে এটা শাসন কেন্দ্ৰৰ ব্যৱস্থা কৰাত। সেই অঞ্চলৰ লগত যদি যাতায়তৰ ব্যৱস্থা নোহোৱা কৈয়ে মৰকংচেলেক অন্তৰ্ভুক্ত কৰে তেনেহলে তাৰ মানুহৰ যাতায়তৰ অসুবিধা হব কিয়নো তেওঁ বিলাকে বৰ্ত্তমান যাতায়তৰ ব্যৱস্থাত প্ৰথমে লাইকা ঘাটেদি তিনচুকীয়া তাৰ পিচত ডিব্ৰুগড় আদি ব্ৰহ্মপুত্ৰ পাৰহৈ যাব লাগিব। মই মুৰকংচেলৰ অঞ্চলৰ প্ৰতিনিধি হিচাবে এই কথা চৰকাৰৰ দৃষ্টি গোচৰ কৰিছো। ইয়াকে কৈ ৰাজ্যপালক ধন্যবাদ দি বক্তৃতাৰ সামৰণি মাৰিলো।

Adjournment

The Assembly was then adjourned till 10 A.M on Monday, the 27th February, 1961.

R. N. BARUA,
Secretary, Legislative Assembly Assam.